

Vad vill Gud ha?

Michael S. Heiser

Översättning: Mattias Engström

Om inget annat anges är Bibelcitaten hämtade från Bibel 2000.

Andra böcker av samma författare

Supernatural: What the Bible Teaches about the Unseen World and Why it Matters

The Unseen Realm: Recovering the Supernatural Worldview of the Bible

Angels: What the Bible Really Teaches About God's Heavenly Host

Demons: What the Bible Really Teaches About the Powers of Darkness

I Dare You Not to Bore Me with the Bible

The Bible Unfiltered: Approaching Scripture On Its Own Terms

Reversing Hermon: Enoch, the Watchers, and the Forgotten Mission of Jesus Christ

Brief Insights on Mastering Bible Study (The 60-Second Scholar series)

Brief Insights on Mastering the Bible (The 60-Second Scholar series)

Brief Insights on Mastering Bible Doctrine (The 60-Second Scholar series)

The Façade (fiction)

The Portent (fiction)

Förkortningar av Bibelböckernas namn

Gamla testamentet

Första Moseboken	1 Mos
Andra Moseboken	2 Mos
Tredje Moseboken	3 Mos
Fjärde Moseboken	4 Mos
Femte Moseboken	5 Mos
Josua	Jos
Domarboken	Dom
Rut	Rut
Första Samuelsboken	1 Sam
Andra Samuelsboken	2 Sam
Första Kungaboken	1 Kung
Andra Kungaboken	2 Kung
Första Krönikeboken	1 Krön
Andra Krönikeboken	2 Krön
Esra	Esr
Nehemja	Neh
Ester	Est
Job	Job
Psaltaren	Ps
Ordspråksboken	Ords
Predikaren	Pred
Höga visan	Höga v
Jesaja	Jes
Jeremia	Jer
Klagovisorna	Klag
Hesekiel	Hes
Daniel	Dan
Hosea	Hos
Joel	Joel
Amos	Am
Obadja	Ob
Jona	Jon
Mika	Mik
Nahum	Nah
Habackuk	Hab
Sefanja	Sef
Haggaj	Hagg
Sakarja	Sak
Malaki	Mal

Nya testamentet

Matteusevangeliet	Matt
Markusevangeliet	Mark
Lukasevangeliet	Luk
Johannesevangeliet	Joh
Apostlagärningarna	Apg
Romarbrevet	Rom
Första Korintierbrevet	1 Kor
Andra Korintierbrevet	2 Kor
Galaterbrevet	Gal
Efesierbrevet	Ef
Filipperbrevet	Fil
Kolossierbrevet	Kol

Första Thessalonikerbrevet	1 Thess
Andra Thessalonikerbrevet	2 Thess
Första Timotheosbrevet	1 Tim
Andra Timotheosbrevet	2 Tim
Titusbrevet	Tit
Filemonbrevet	Filem
Hebreerbrevet	Heb
Jakobsbrevet	Jak
Första Petrusbrevet	1 Pet
Andra Petrusbrevet	2 Pet
Första Johannesbrevet	1 Joh
Andra Johannesbrevet	2 Joh
Tredje Johannesbrevet	3 Joh
Judasbrevet	Jud
Uppenbarelseboken	Upp

Tillägnan

Till alla som precis har påbörjat sin resa av tro på Jesus, och till de som påbörjade den för länge sedan men känner att de inte har kommit någonstans.

Innehåll

Förord

Inledning

Del I: Berättelsen

Kapitel ett: Gud ville ha en familj

Kapitel två: Gud ville fortfarande ha en familj

Kapitel tre: Gud blev bedragen av sin familj

Kapitel fyra: Gud anslöt sig till sin mänskliga familj

Kapitel fem: Gud jagar efter sin familj

Kapitel sex: Gud är med sin familj för evigt

Sammanfattning och försmak

Del II: Evangeliet

Kapitel sju: Vad är evangeliet?

Del III: Att följa Jesus

Kapitel åtta: Vad är lärjungaskap?

Kapitel nio: Vad gör en lärjunge?

Viktiga namn och termer (ordlista)

Sammanfattning av övernaturliga termer

Förord — hoppa inte över detta är du snäll

Jag hoppas att det där fångade din uppmärksamhet. Jag vet ... förord är läsningens motsvarighet till att stå i kö, titta på politiska tv-program, eller sitta fast i trafiken. Jag lovar inte att det här förordet kommer att bli spännande, men det är viktigt.

Denna bok är en introduktion till vad Bibeln verkligen handlar om – Guds kärlek, att Gud vill att du ska få evigt liv med honom, och att Gud vill att du ska hjälpa andra att lära sig om de två sakerna. Ganska enkelt ... men förmodligen inte vad du är van vid angående det. Detta är inte en genomsnittlig "Kristendom för nybörjare"-bok. Den kommer att ta upp vissa saker du inte har hört förut, och jag kommer att ha en lite annorlunda vinkel på mycket som kanske är bekant.

Jag har skrivit för två typer av läsare. Den första typen är någon som alldeles nyligen har börjat tro på Jesus. Om du är den typen känner du dig förmodligen redan lite skrämmd av Bibeln. Det finns mycket i den som låter konstigt och inte är lätt att förstå. Tro mig, jag vet hur du känner dig. När jag kom till tro på Jesus i tonåren visste jag nästan ingenting om Bibeln. Jag hade hört talas om Jesus, Noa, och Adam och Eva. Det var allt. Det här är en bok som jag önskar att någon hade gett mig precis efter jag accepterade evangeliet. Det hade hjälpt mig att förstå Bibelns berättelse och vissa viktiga koncept. Jag tror att boken kommer att göra det för dig.

Den andra typen av läsare jag har tänkt mig är personer som har känt Jesus ett tag, men känner att de "sitter fast" på något sätt. Du tror på Jesus, och du har varit engagerad i kyrkan ett tag (kanske länge). Men du har en gnagande känsla att det måste vara något mer med det hela – det måste vara något mer med Bibeln än vad du har uppfattat fram tills nu. Du känner dig lite villrådig kring vad det egentligen innebär att följa Jesus. Det måste vara något mer än söndagsgudstjänster, umgås med kristna vänner, och engagera sig i kyrkans olika grupper. Jag vill att du ska veta att dina instinkter är korrekta. Den här boken kommer att hjälpa dig att komma framåt.

Det kanske låter motsägelsefullt, men den här boken siktar på att introducera (eller kanske introducera på nytt) några grundläggande men viktiga idéer för smarta personer. Jag förutsätter alltid att mina läsare är intelligenta. Denna bok kommer att hjälpa vissa av er att lära er vissa saker på nytt. Andra har bara börjat, men vi måste ju börja någonstans. Så nu är vi här.

Jag hoppas att den här boken gör läsarna redo att gå vidare till några andra böcker jag har skrivit. När du har läst ut den här boken rekommenderar jag att du fortsätter med *Supernatural: What the Bible Teaches about the Unseen World – And Why It Matters*. För engelskspråkiga läsare finns den boken tillgänglig online, antingen genom Amazon.com eller genom utgivaren Lexham Press. Det finns också ett antal gratis videoklipp online där jag diskuterar vissa av de viktiga koncepten i den boken. För läsare som talar andra språk finns den boken att ladda ner gratis på www.miqlat.org/translations-of-supernatural.htm.

Efter att ha läst *Supernatural* hoppas jag att läsarna går vidare till andra böcker jag har skrivit som visar att det finns mycket mer att lära sig om Bibeln och Gud än vad man får höra i kyrkan: *I Dare You Not to Bore Me with the Bible*; *The Bible Unfiltered: Approaching Scripture on Its Own Terms*; och *The Unseen Realm: Recovering the Supernatural Worldview of the Bible*.

Jag hoppas också att ni alla kommer att börja lyssna på min Naked Bible Podcast. Namnet reflekterar mitt mål: att ge lyssnarna Bibliskt innehåll i dess eget ursprungliga forntida sammanhang, fritt från de nutida samfundens filter och antaganden baserade på moderna västerländska paradigmer. Jag bryr mig bara om vad den Bibliska texten, utifrån sin egen kontext, kan upprätthålla – inte vad olika traditioner har sagt om texten. Varje månad lär sig hundratusentals lyssnare att läsa Bibeln på nytt som om det vore för första gången. Spänningen i att upptäcka något nytt är något som varje troende borde få uppleva med jämna mellanrum. Det är därför jag gör det jag gör.

Tack för att du läste detta!

Inledning

Vad vill Gud ha?

Det låter som en enkel fråga, men om du tänker efter är det faktiskt inte det.

Varför? För det första beror det på vem som ställer frågan. Folk kan ställa den av många olika skäl. Är det ett rop av ilska från någon som lider? Kanske är det en knappt hörbar viskning som beror på djup sorgsenhet. Beror frågan på nyfikenhet? Eller är den helt enkelt föranledd av en önskan att reflektera och tänka djupa tankar? För att kunna ge rätt svar måste man veta varför frågan ställs, det är inte så svårt att förstå.

Eftersom det är jag som ställer frågan är det lätt att reda ut. Men låt mig först säga vad som inte motiverar min fråga. Jag ställer den inte på grund av att jag inte vet svaret, för det gör jag. Faktum är att jag vet svaret för alla, iallafall när det gäller vilket svar Gud själv hade gett oss alla. Och det är precis så jag ställer den. Jag ställer frågan för att få dig att tänka på vissa viktiga saker. När jag frågar: "Vad vill Gud ha?" frågar jag egentligen: Vad vill Gud ha av varenda person i mänskligheten? Vad vill han ha när det gäller mig och mitt liv, och dig och ditt liv?

Innan jag kommer till svaret: Det är ganska uppenbart att det är en religiös fråga. Det är naturligt att frågor om Gud hamnar i det facket. Jag har tagit upp frågan och kommer att besvara den för att jag är intresserad av Gud. De flesta människor är fortfarande det, även om de inte är intresserade av kyrkan. Det är ok, eftersom man inte behöver det sistnämnda för att prata om det förstnämnda. Jag är inte pastor eller präst, men jag har gjort en karriär av att studera Bibeln (ja, det är faktiskt möjligt). Så eftersom det är jag som ställer frågan kommer mitt svar att bli ett bibliskt sådant. Det gör att vårt fokus smalnar av lite. Mitt mål kommer vara att förklara hur Bibeln skulle besvara frågan "Vad vill Gud ha?"

Och nu till svaret. Det är enkelt. Han vill ha dig.

Det kanske överraskar dig. Du kanske betvivlar det. Det är ok. Men det är det rätta svaret. Men för att vara ärlig, det svaret är inte tillräckligt. Man kan inte greppa hur fantastiskt och djupt svaret är genom bara den meningen. Man behöver lite kontext för att uppskatta hur mycket kärlek som ligger bakom det. Det finns faktiskt en lång och anmärkningsvärd berättelse bakom svaret.

Eftersom det ligger till på det sättet handlar den här boken inte bara om vad Gud vill ha, utan också om saker Gud vill att du ska veta. Ja, han vill ha dig, men för att du ska kunna uppskatta det och (förhoppningsvis) känna likadant för Gud behöver du lite kontext.

Det är förstås mitt jobb. Vi börjar med Guds berättelse. Det finns många tragiska saker i den, men inget av det har någonsin fått Gud att ändra sig om dig (eller mig, lyckligtvis). När jag väl är färdig med berättelsen (den tar inte upp hela boken, så om du inte är en inbiten läsare har du tur) kommer jag att tränga ner i vissa delar av berättelsen som är extra viktiga. Men om du enbart läser själva berättelsen kommer du att få svaret på frågan vi började med. Jag gissar dock på att du kommer vilja fortsätta läsa. Det hoppas jag att du gör. Det här är bra grejor.

Innan vi sätter igång har jag en liten varning. Om du har tillbringat stora delar av ditt liv i kyrkan tror du kanske att du redan kan berättelsen. Du kan absolut vissa delar av den, men jag kan lova att det kommer att bli vissa överraskningar. Det som tyvärr oftast kommer ivägen för vår förundran över berättelsen är religion. Ibland blir kyrkans och samfundens preferenser viktigare än berättelsen. Så är inte fallet här.

Även om jag förmodar att vissa läsare är bekanta med Bibeln är jag övertygad om att du kommer att stöta på nya sanningar och nya sätt att tänka på gamla sanningar. Och om du aldrig har varit i en kyrka eller hört särskilt mycket om Bibeln är du den perfekta läsaren. Det finns inget att jobba bort eller lära om. Alltihop är färskt. Hur som helst tror jag att du kommer uppleva spänningen av att upptäcka vad Gud vill ha – och varför.

Del I: Berättelsen

Kapitel ett

Gud ville ha en familj

Den tidigaste tanken jag hade om Gud var inte att han var en osynlig pappa i himlen. Gud var en skapare, en avlägsen kraft. Jag antog att han kände till mig och alla andra, men jag hade ingen aning om vad han tyckte (om han tyckte något alls) om mig eller de andra människorna i världen. Jag tvivlade inte på att han var där, men inte som en verklig närvaro i rummet. Istället var Gud ungefär som en fristående åskådare som jag kanske kunde få uppmärksamhet från ibland (kanske när jag hade råkat illa ut). Jag trodde dock inte att Gud var ute efter att sätta dit mig eller att han inte gillade mig. Jag accepterade att Gud var verklig, och jag hade ingen anledning att tro att han var fientlig. Men det var allt. Det man inte ser behöver man inte bry sig om.

Jag hade mycket att lära om Gud. Eftersom jag inte sökte efter honom förmodade jag att han inte sökte efter mig. Om någon hade frågat mig hade jag nog sagt att Gud hade viktigare saker att göra. Jag hade förutsatt att jag inte gjorde något (bra eller dåligt) som förtjänade särskilt mycket uppmärksamhet.

Jag hade fel. Gud sökte visst efter mig. Jag visste bara inte om det. Nu vet jag att Gud sökte efter mig för att det ligger i hans natur att söka efter oss. Han är engagerad i oss.

Hur vet vi de här sakerna om Gud? (Den frågan kommer jag att ställa mer än en gång, så håll utkik efter den!) Vi kan börja med att jämföra med oss själva. Det är normalt – en del av vår natur – att bry oss om de saker vi skapar, i synnerhet om de krävde rejäl ansträngning eller var resultatet av mycket planering. Vi blir givetvis arga eller bittra när någon hånar, förringar, förstör, eller gör anspråk på något vi har gjort, åstadkommit, eller kommit på först. Det vore onormalt att inte känna så.

Vi känner på det här sättet på grund av hur vi är förprogrammerade att vara. Vi är medvetna. Vi har alla ett inre liv, ett själsligt liv. Vi använder vår intelligens för det vi vill ha och som ger oss njutning, inte för det som ger oss smärta och förlust. Vi agerar medvetet, inte slumpmässigt eller planlöst. Vi blir vägleda av vår rationalitet och intuition.

Det finns massor av exempel på varför allt detta är helt korrekt. Även de saker vi tror har minst betydelse gör vi avsiktligt, styrt av någon form av resonemang. Vi borstar våra tänder för att vi inte vill ha hål i tänderna eller dålig andedräkt. Vi går upp på morgonen för att vi vill behålla våra jobb (eller för att vi har något roligt att göra). Vi svänger vänster istället för höger för att vi är på väg någonstans. Vid de tillfällen då vi gör något som kan kallas irrationellt (som att baktala någon på sociala media som kanske aldrig ser det eller bryr sig om det) är det fortfarande för att vi vill åstadkomma någonting (som att känna oss överlägsna eller "lära dem en läxa"). Och när vi gör något obehagligt är det med tanken att det kommer vara bra för oss på något sätt. Varför går man annars på diet? Av naturen är vi målmedvetna varelser, inte planlösa.

Återigen, motsatsen till de här sakerna skulle tyda på en psykologisk eller känslomässig avvikelse.

Bibelns Gud delar den här profilen. Gud gör det han gör för att kunna glädja sig åt det han har gjort. Gud skapade inte mänskligheten för att han saknade någonting. Han kände sig inte ensam, som om han var ofullständig eller behövde sällskap. Gud behöver ingenting, och det beror helt enkelt på att ... han är Gud. Han skapade saker och ting för att få glädje av sitt eget arbete så att säga. Och de saker han bryr sig om mest är de han gjorde för att vara lika honom, "till sin avbild" som Bibeln säger (1 Mos 1:27). Det är alltså du och jag.

Hur vår berättelse börjar

Vår berättelse – berättelsen om varför Gud vill ha oss – börjar med Bibelns idé om att Gud är vår skapare. Även om vi inte kan förstå det helt och hållet är kontentan att vi är här för att Gud ville ha oss här. Gud agerar inte slumpmässigt. Han har ett syfte med det han gör. När han skapade mänskligheten försökte han inte fylla något tomrum i sig själv. Med tanke på att han inte behövde oss men ändå skapade oss finns det bara en enda rationell förklaring till varför han skapade oss. Gud ville att vi skulle existera för att han skulle kunna ha glädje av oss (och vi av honom).

Eftersom Gud skapade oss beskriver Bibeln honom som vår "Fader" och alla människor från Adam och framåt som hans barn (Jes 63:16; 64:8; Luk 3:38; Apg 17:28–29; Rom 1:7; 1 Kor 1:3). Det är därför Bibeln använder familjeuttryck för att bekriva Gud och hans relation till oss. Det är inte någon tillfällighet.

Men nu går jag saker i förväg. För att verkligen förstå kontexten kring det familjeorienterade språket i Bibeln måste vi titta tillbaks på tiden innan Gud skapade jorden och människan. Det kanske förvånar dig, men Gud var inte ensam då heller. Det är också en anledning till att vi kan vara säkra på att han inte skapade oss för att åtgärda sin egen ensamhet.

Bibeln talar om för oss att före Gud skapade oss hade han redan skapat andra intelligenta varelser. Bibeln kallar dem "Guds söner". Vi kallar dem Änglar. Jobs bok i Gamla testamentet berättar att gudasönerna jublade när Gud lade jordens grund (Job 38:4–7). De var redan där och tittade på.

Tänk på frasen "Guds söner". Det hebreiska ord som översätts "söner" kan också översättas mer inkluderande som "barn" (1 Mos 3:16; 30:26; 31:43). Vad innebär en fras som "Guds barn"?

Familj.

"Barn" är ett ord man använder när man pratar om en familj. När det gäller Job 38:4–7 är familjen en himmelsk och övernaturlig sådan. Gud är Fader till de intelligenta varelser han skapar i det osynliga riket.

Det faktum att Gud redan hade en övernaturlig familj hjälper oss förstå hans motivering till att skapa Adam och Eva, de första människorna i Första Mosebokens berättelse. Gud ville ha en mänsklig familj utöver sin övernaturliga familj. Otroligt nog säger berättelsen om Eden oss att Gud ville att hans två familjer skulle leva tillsammans i hans närvaro. Det betyder att människorna, precis som änglarna, ursprungligen skapades lämpade för Guds närvaro.

Men hur vet vi allt detta? (Där kom det igen). Vi ska kika på det.

Bibelns första bok, Första Moseboken, börjar med skapelsen. Gud hade skapat en hel del innan berättelsen kom fram till Adam och Eva. Det berättas om att Gud skapar växter, insekter, flygande varelser, och landdjur. Ingen av dessa varelser var kapabel att ha en relation till Gud. De kunde inte konversera med Gud. De kunde inte dela sina tankar med Gud eller uttrycka sin uppskattning för honom. Familjemedlemmar relaterar till varann – de interagerar på en intellektuell och känslomässig nivå. De knyter vänskapsband. Växter och djur är fantastiska, men de kunde inte ta rollen som Guds barn. De var inte familj. Det var det Gud verkligen ville ha. Han behövde skapa något som var likt honom.

Guds avspeglare

Efter att Gud hade fyllt jorden med alla sorters växter och djur hade han fortfarande arbete att utföra. Gud beslutade att forma nya varelser "till sin avbild" som var "lika honom" (1 Mos 1:27). De skulle bli hans jordiska familj.

"Guds avbild" är ett viktigt koncept i Bibeln. Människor skapades för att vara som Gud. Betrakta Guds "avbild" [image] som ett verb, och du är på rätt spår för att förstå idén [to image = att avspegla. övers. anm.] Vi skapades för att avspegla Gud, att vara hans avspeglare – att representera honom.

Vad innebär det att avspegla Gud? Första Moseboken 1:27–28 ger oss svaret:

Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne.
Som man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem:
"Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er. Härskas över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden."

Gud hade utan vidare klarat att ta hand om den här världen själv. Han är Gud. Det finns ingen gräns för hans förmåga. Men istället skapade Gud en jordisk familj. Hans barn skulle ta på sig rollen att ta hand om och upprätthålla hans skapelse. De skulle bli rollersättare och samarbetspartners. Att avspegla Gud innebär att representera Gud på jorden. Gud gav människor i uppgift att göra ett arbete som han lika gärna kunde ha gjort själv. Men han ville att hans barn skulle delta. Guds affärer skulle vara familjeaffärer. Eden var inte bara Guds hem, det var hans huvudkontor. Vi skapades till att vara Guds medarbetare.

Gud såg till att människorna han skapade kunde utföra uppgiften att avspegla honom på jorden. Han delade sina attribut (sina egenskaper och förmågor) med dem – saker som intelligens och kreativitet. Bibeln säger oss att människor är en lägre version av Gud. Han skapade oss att vara som han, så att vi kunde samarbeta med honom som medregenter och medansvariga i hans nya värld.

Att avspegla Gud är ett viktigt koncept av många skäl. Det ger var och en av oss en trygg och fullständig identitet. Det var Guds ursprungliga önskan att alla människor skulle vara hans barn och kompanjoner. Det är så Gud betraktar folk. Det är också så vi bör betrakta folk. Gud vill att vi ska se varje person som ett syskon. Vi har alla samma status som Guds avspeglare, som Gud vill ha i sin familj. Rasism, våld, manipulation, och tvång var inte det Gud formade mänskligheten för. De sakerna är de onda resultaten av uppror och synd. Gud hatar det som synd har gjort mot människor han *älskar*. Det är något vi måste minnas när vi tänker på våra egna och andras moraliska misslyckanden.

Av avspegla Gud ger oss också ett syfte. Vi har ett uppdrag. Varje person har någon roll att spela i någon annans liv, hur liten eller svag eller kortlivad man än är. Varje uppgift vi

inriktar oss på som ärar Gud och våra med-avspeglare blir ett andligt kall. Ur Guds synvinkel är inte pastor eller präst ett viktigare kall än något annat. Vårt sätt att leva kommer antingen att välsigna våra med-avspeglare, och påminna dem om hur livet med Gud måste vara, eller så kommer det att förbanna dem. Det vi gör har betydelse – oftast på små och ospektakulära sätt.

Allt detta är anledningen till att jag besvarade min inledande fråga som jag gjorde. Vad vill Gud ha? Han vill ha dig. Han vill ha en familj. Han vill ha medarbetare. Han vill att du ska veta vem du är, och varför ditt liv är av värde för honom.

Men vi har bara börjat än så länge. Berättelsen innehåller mycket mer. Livet i vår värld – och kanske t o m i vårt eget hus – överensstämmer inte med Guds vision. Något hände som förstörde alltihop. Guds hjärtesorg skulle bli så stor att han *nästan* beslutade att ge upp hoppet om mänskligheten.

Kapitel två

Gud ville fortfarande ha en familj

I förra kapitlet poängterade jag att Gud gav folk förmågan att avspegla honom på jorden. Det gjorde han genom att dela sina attribut (sina egenskaper och förmågor) med dem. Hur underbart det än var (och är) så var det då saker och ting blev intressanta – och skrämmande. En av Guds egenskaper är frihet – det vi ofta kallar fri vilja. Om du någon gång har undrat varför det finns ondska i världen så har du Bibelns svar här.

Uppror #1

När Gud beslutade att dela sina attribut med sina barn så visste han vad det innebar. Gud vet allt, så han förstod mycket väl vad som skulle hända. Gud hade fattat samma beslut tidigare, med den himmelska familj han hade skapat. De har också förmågor som intelligens och frihet. De fick de gåvorna från sin skapare.

Gud visste att hans gåvor skulle missbrukas förr eller senare. Han visste mycket väl att även om hans barn (i andevärlden och på jorden) var *lika* Gud så *var* de inte Gud. De stod lägre än han. De var ofullkomliga, medan han däremot är fullkomlig. Förr eller senare skulle ett (eller flera) av hans barn antingen göra ett fruktansvärt misstag eller agera i tanklöst egenintresse, och göra uppror mot något Gud ville skulle göras (eller inte göras).

Det var precis det som hände i Edens lustgård. Adam och Eva gjorde uppror. De bröt mot Guds befallning att inte äta från ett av träderna i Lustgården. De syndade och gick miste om evigt liv i Guds närvaro. Efter den händelsen föddes alla människor utanför Eden, fjärrade från Gud. Aposteln Paulus summerade det väl: "Syndens lön är döden" (Rom 6:23).

Den tragedin var följden av ett ännu tidigare uppror. Ett av Guds övernaturliga barn beslutade att vanära Guds beslut att ha en mänsklig familj. Han utsatte Eva för frestelse, och hoppades att Gud skulle förinta henne och Adam. Han kom till Eva i form av en orm (1 Mos 3:1–7). Bibeln kallar ormen "satan" och "djävulen" (Upp 12:9). Han lyckades få Eva att synda, men misslyckades med att göra sig av med mänskligheten permanent.

Det finns några djupa sanningar här, den första av dem besvarar en fråga som alla ställer vid något tillfälle i livet: Varför finns det ondska i världen? Ondska finns i världen därför att Gud ville skapa varelser som var lika honom. Jag menar inte att Gud har en ond sida. Jag menar snarare att Gud inte ville göra människor till robotar eller förprogrammerade datorer av kött och blod.

Det där sistnämnda är viktigt. Vår likhet med honom måste vara autentisk. Utan äkta frihet att fatta verkliga beslut skulle vi helt enkelt inte vara som Gud. Gud är ingen robot, och vi skapades att vara lika honom. Utan äkta fri vilja kan vi inte älska Gud eller lyda Gud på riktigt. Om beslut är förprogrammerade är de egentligen inte beslut. Om beslut som kärlek och lydnad ska vara äkta måste andra alternativ vara möjliga.

Resultatet av allt detta: ondska existerar för att folk missbrukar Guds underbara frihetsgåva, och använder den till självtillfredsställelse, hämnd, och ett hägrande självstyre. Detta missbruk började i Eden.

Men Gud blev inte överraskad. Han hade förutsett ondskan. Han förutsåg vad som skulle hända och planerade utifrån det. Gud förintade inte sina mänskliga barn för deras uppror. Istället skulle han förlåta och återlösa dem. Bibeln är tydlig med att Gud förutsåg vad som skulle komma, och hade en plan kring förlåtelse och frälsning innan upproret ens ägde rum – "alltifrån världens skapelse" för att vara exakt (Ef 1:4; Heb 9:26–10:7; 1 Pet 1:20).

Frälsningsplanen skulle i slutändan kräva att Gud blev människa. Vi kommer till den delen av berättelsen så småningom. Men långt före den klimaktiska händelsen måste ett pris betalas för det som hände i Eden. Gud förvisade Adam och Eva (och därför även deras ättlingar) från sin närvaro. Eden fanns inte längre. Istället för evigt liv med Gud, deras far, kunde mänskligheten nu förvänta sig döden (Rom 5:12). Det är det slutliga priset för separation från Gud, källan till allt liv.

Gud slängde ut sina barn helt enkelt. Men det var bättre än det ormen hade hoppats på – mänsklighetens undergång. Gud gav inte upp sin plan att ha en mänsklig familj, men upproret hade ett pris. Gud straffade även Satan. Eftersom han hade fört in döden i Guds värld blev han dödsrikets herre, det rike som senare skulle kallas helvetet.

Ingen reservplan

Nu kanske du undrar varför Gud inte bara kastade bort hela planen att ha en mänsklig familj. Gud tillät trots allt fri vilja fastän han visste att det skulle leda till synd och tusentals år av mänskligt lidande i form av våld, försumlighet, själviskhet, och en mängd andra hemska saker människor utsätter varann för. Kanske gör ditt eget lidande, eller lidandet du ser omkring dig, att du önskar att Gud bara hade förintat allting.

Tro det eller ej, Gud förstår den känslan. Han ser den ondska du ser, och oändligt mycket mer än så. Inget av det är så som han ville att saker och ting skulle vara. "Men", säger du, "han är Gud, kan han inte bara ta bort all ondska?" Såpass enkelt är det inte. Tänk efter. Gud kan bara avlägsna ondskan i vår värld om han avlägsnar alla de som gör onda saker. Med andra ord, Gud kan endast få slut på ondskan genom att utplåna oss alla. Alla syndar (Rom 3:10–12), och har som Bibeln säger: "gått miste om härligheten från Gud" (Rom 3:23). Så visst, Gud skulle kunna göra det. Men det gör han inte. Han älskar mänskligheten för mycket för att det ska vara ett alternativ.

Allt detta leder till en fantastisk sanning: trots att Gud visste vad det skulle leda till att göra oss lika honom så var det resultatet att föredra framför att inte ha någon mänsklig familj överhuvudtaget. Gud ser synden och lidandet i vår värld, och vet vad som orsakar det. Det sårar honom. Gud är så uppfylld av kärlek till sina mänskliga barn att han inte kommer överge sin ursprungliga strävan. Det finns ingen plan B, det finns bara en plan A. Trots att han förutsåg upproret i Eden och alla misslyckanden och synder som det skulle föra med sig – inklusive våra egna – så längtar Gud fortfarande efter en mänsklig familj.

Det som hände i Eden var bara berättelsens början. Gud hade sparkat ut Adam och Eva från sitt hem (1 Mos 3:22–24). Han lade en förbannelse över ormen (1 Mos 3:14–15) och kastade bort honom från sin närvaro (Jes 14:12–15; Hes 28:16). Meddelandet var kraftfullt och enkelt: uppror skulle bestraffas. Alla borde ha uppfattat det meddelandet. Inte alls. Saker blev ännu värre.

Uppror #2

Du har kanske hört någon gång att Bibeln säger att världen har så här mycket ondska i sig på grund av mänsklighetens syndafall i Edens lustgård. Det är bara delvis sant. Efter tragedin i Eden hände två saker till som gjorde att mänskligheten hamnade ännu djupare ner i demoralisering och kaos.

Den första av dessa beskrivs i Första Moseboken 6:1–4, och är utan tvivel en av de konstigaste händelserna i hela Bibeln (tro mig, jag har skrivit hela böcker om det). Berättelsen handlar om att vissa av Guds övernaturliga barn ("Guds söner") ville imitera Gud genom att avla fram egna mänskliga barn som kunde avspegla *dem*. De beslutade att använda sig av mänskliga kvinnor ("människornas döttrar") för det ändamålet. Detta gjorde att de blev rivaler till Gud, deras egen himmelske Fader. De var inte nöjda med att Gud ville göra människor till deras familjemedlemmar, istället ville de bli herrar över egna människor. Det var inte det Gud hade tänkt sig. Han ville ha en familj, inte slavar.

Dessa "änglar som hade syndat" (2 Pet 2:4) överträdde gränsen mellan himlen och jorden. De "slog inte vakt om sin höga ställning, utan övergav sin rätta hemvist" (Jud 6). Följden blev att Gud skickade dem till helvetet (2 Pet 2:4–5; Jud 6), men illdådet var redan gjort och det fick katastrofala följder. Titta på de två verser som kommer direkt efter Bibelns redogörelse av detta uppror:

Herren såg att ondskan på jorden var stor; människornas uppsåt och tankar var alltid och alltigenom onda. Då ångrade Herren bittert att han hade gjort människor på jorden. (1 Mos 6:5–6)

Tänk igenom detta. Människornas uppsåt och tankar var *alltid* och *alltigenom* onda. Gud *ångrade bittert* att han hade gjort mänskligheten.

Detta är själva definitionen av demoralisering och den sorg det för med sig. Det första övernaturliga upproret ledde till att människor gick miste om evigt liv med Gud (vilket är illa nog). Det här upproret tog syndens följder till nästa nivå, och accelererade människans självdestruktivitet. Gud fick djupa kval över hur saker och ting hade blivit. Mänskligheten hade blivit skadad på ett varaktigt sätt.

Bibeln berättar att Gud inte kunde hitta någon annan lösning än att sända syndafloden för att utplåna mänskligheten (1 Mos 6:17). Berättelsen om syndafloden säger aldrig att Gud var *arg*, det är viktigt att lägga märke till. Den säger bara att han hade hjärtesorg över det som ägde rum. Gud hade beslutat att ge människor fri vilja. Han kunde inte ta bort den, eftersom det skulle göra att de inte längre var som han – de skulle inte längre vara riktigt mänskliga. Hans enda alternativ var att börja om från början, och sätta stopp för det som Guds söners uppror hade orsakat.

Endast en man sades vara rättfärdig i Guds ögon – Noa (1 Mos 6:9). Det fanns iallafall en. Det räckte för att Gud skulle fortskrida med sin plan att skaffa en mänsklig familj.

Gud sade till Noa att bygga en ark (ett stort skepp) så att han, hans familj, och många djur skulle överleva. Men Gud fortsatte hoppas på att hans mänskliga barn kunde vara med honom, trots att människornas fördärv hade blivit så stort. Av barmhärtighet gav han Noa 120 år att förbereda för översvämningen (1 Mos 6:3), och att berätta för folk vad som skulle hända så att de kunde omvända sig och bli förlättna (2 Pet 2:5).

I slutändan ville folk inte lyssna, de struntade i Guds barmhärtiga varning. Återigen vände Guds barn honom ryggen, som de var fria att göra. Är det så konstigt att Gud kände sådan hjärtesorg? Det fanns iallafall Noa och hans familj. Efter översvämningen upprepade Gud de befallningar han ursprungligen gav Adam och Eva ("Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden"; 1 Mos 9:1). Gud började om från början med dem. Han slöt ett förbund med Noa som i förlängningen gällde hela mänskligheten (1 Mos 9:8–17). Ett förbund är ett löfte eller förpliktigande. Detta förbund var ensidigt; det handlade om Guds löfte att aldrig förinta mänskligheten (1 Mos 9:11). Otroligt nog ville Gud fortfarande ha en mänsklig familj.

Det som inte var fullt lika otroligt – men fortfarande ganska otroligt – var att missbrukandet av Guds godhet fortsatte. Efter översvämningen kom ett tredje uppror. Detta uppror skulle rama in resten av Bibelns berättelser, och återigen visa prov på Guds oövervinnliga tålmod och kärlek.

Uppror #3

I likhet med berättelserna om Adam och Eva och Noas ark har du kanske hört talas om Babels torn. Om du inte har det är det ok, de flesta kyrkbesökare vet inte vad som *verkligt* hände där.

Berättelsen om Babels torn kan man hitta i 1 Mos 11:1–9. Efter översvämningen ville Gud att Noas ättlingar skulle föröka sig och sprida ut sig över jorden. Precis som Adam och Eva skulle de vara Guds medarbetare för att upprätthålla skapelsen. Istället för att göra det samlades de på en plats som kallades Babel och byggde ett torn till sin egen ära (1 Mos 11:1–4).

Det är den versionen av berättelsen som folk känner till, men dess verkliga betydelse hittar man i två obekanta verser i en annan Bibelbok. Här är de verserna:

När den Högste gav land åt folken och skilde dem från varandra, när han fördelade deras områden efter gudasönernas antal, då blev Jakob Herrens andel, Israel hans arv och egendom. (5 Mos 32:8–9)

De här två verserna säger att ett av straffen vid Babels torn var att mänskligheten splittrades. Fram till den här punkten behandlade Gud mänskligheten som en kollektiv helhet. Det förändrades vid Babel. Människor skulle segregeras genom språken och geografien.

Ännu värre var att Gud tog avstånd från mänskligheten. Han var trött på att människor trotsade hans vilja, så han delade ut jordens nationer till medlemmar av hans övernaturliga familj – Guds söner. Detta var en annan grupp än de som syndade innan syndafloden. Gud kunde inte kasta ut mänskligheten från sitt hem. Han hade redan gjort det i Eden. Han hade lovat att inte förgöra mänskligheten efter syndafloden (1 Mos 9:11), så den katastrofen skulle inte upprepas. Så vad annat kunde han göra? Han sa ungefär: "Nu är det nog! Om ni inte vill att jag ska vara er Gud får jag tilldela er till några av mina himmelska assistenter."

Detta straff fick många följder. Det framgår inte hur lång tid det tog, men Bibeln säger att de av Guds söner som hade blivit tilldelade nationerna gjorde ett värdelöst jobb. De blev så korrupta (Ps 82:1–5) att Gud blev tvungen att straffa även dem. En dag skulle han ta

ifrån dem deras odödlighet och ta tillbaks nationerna (Ps 82:6–8). Guds frustration gjorde att han var barnlös när det gällde att ha en mänsklig familj. Han hade fått nog. Han hade gett upp. Fast... inte riktigt ändå.

Guds ihärdiga kärlek

Gissa vad som hände direkt efter Babels torn-katastrofen? Gud uppenbarade sig för Abraham (som ursprungligen hette Abram), en gammal man som var gift med en kvinna (Sara) som hade passerat åldern då hon kunde få barn. Gud slöt ett förbund med Abraham. Han lovade den gamle mannen och hans fru att de skulle få en son. Gud skulle utföra ett mirakel. Deras son skulle vara början av en ny familj på jorden för Gud (1 Mos 12:1–9; 15:1–6; 18:1–15).

Gud hade delat ut ansvaret för mänskligheten till medlemmar av hans himmelska härskara, så han ville börja om på nytt med Abraham. Abraham trodde på Guds löften (1 Mos 15:6). Han behövde inte förtjäna Guds intresse eller ynnest. Det var Gud som hade valt att börja om med Abraham. Relationen mellan Gud och Abraham startades av Gud. Abraham hade tro.

Förbundet mellan Gud och Abraham firades sedan med ett fysiskt tecken: omskärelse (1 Mos 17:1–14; Rom 4:1–12). Hela Abrahams familj följde hans exempel (1 Mos 17:23). Bärandet av detta tecken markerade Abrahams ättlingar som det folk Gud ville ha som familj. Omskärelse skulle även vara ett tecken för kvinnorna i Abrahams ätt. Eftersom de bara fick gifta sig inom stammen skulle de bli påmindas om att deras folk hade blivit övernaturligt skapat från Abraham och Sara när de beslutade att skaffa egna barn.

Det är viktigt att förstå att Guds förbund med Abraham baserades på att lita på Guds löften – att ha tro. Gud kom inte till Abraham för att han var bra på att följa regler. Frälsning är inte baserat på beteende. Vi kan inte jobba oss till vår frälsning. Om det vore så skulle Gud stå i skuld till oss på grund av våra prestationer. Han skulle vara skyldig oss något som ersättning för det vi åstadkommer. Tänk bara på hur absurt det låter. Det var snarare så att Abraham och hans ättlingar visade sin tro på Guds löften genom att observera förbundstecknet. Det var ett sätt att visa utåt var deras lojalitet låg.

Aposteln Paulus använde Abraham som ett exempel på lojal tro (Rom 4:1–12). Abraham hade tro, och accepterades därför av Gud *före* han började lyda några regler. Reglerna handlade om att han skulle visa att han hade tro, de ersatte inte tron. Tro (tilltro) var det enda som var viktigt. Lojalitet till den tron – till den Guden – är något vi kommer prata om senare. Idag kallar vi det lärjungaskap. Tro och lojalitet är två distinkta saker, de är sammankopplade men inte utbytbara. Samma sak gäller frälsning och lärjungaskap.

Att lova Abraham en son (och genom honom starta en ny familj som skulle växa till en stor nation) var Guds andra förbund efter katastrofen i Eden. Det första förbundet hade varit med Noa. Syftet med båda förbunden var att bibehålla hans dröm om att få en mänsklig familj. Men dessa förbund handlade inte bara om att Gud inte gav upp. De handlade också om att erbjuda evigt liv till folk. Gud hade inte gett upp hoppet om mänskligheten. Han kunde inte sluta älska människor. Gud ville fortfarande ha en mänsklig familj.

Gud höll sitt löfte till Abraham. Han och Sara fick verkligen en son (Isak; 1 Mos 17:19–21; 21:1–7). Abrahams släkt skulle senare bli känd som "Israel", det namn som oftast används i Gamla testamentet om Guds mänskliga familj (1 Mos 32:28; 5 Mos 32:9; Jes 44:1). Men hur var det med folket från de andra nationerna, de som Gud hade delat ut till Guds söner

efter upproret vid Babels torn? De kallas "hedningar" i Bibeln, ett uttryck som innebär "inte från Israel". Och trots det som hände vid Babel glömde Gud inte bort de människorna.

Gud skulle inte bara börja om med ett nytt folk (Israel), han sa också till Abraham att hans ättlingar en dag skulle bli en välsignelse för alla de nationer Gud hade övergett (1 Mos 12:3 Folkbibeln)! Många år senare skulle Jesus, som kom från Abrahams släktled, bli den särskilda ättling som skulle föra alla världens nationer tillbaka till Gud (Gal 3:16–18, 26–29). Före Jesus kom kunde hedningar gå med i Guds familj genom att förkasta alla andra gudar, tro på honom, och ta emot tecknet för Guds förbund.

En hel del tid passerade mellan Abrahams och Jesus tid. Israels historia som "Herrens andel" (5 Mos 32:9) var inte särskilt vacker. De var Guds folk, men tråkigt nog (och kanske som väntat) misslyckades de med att vara lojala. Den mörkaste timman hade inte slagit än.

Kapitel tre

Gud blev bedragen av sin familj

Det bibliska Israels historia var en lång och slingrande väg, fylld av både triumf och tragedi. Gud blev inte överraskad. Han visste vad han kunde förvänta sig av folk. Han visste hela tiden vad han hade att göra med.

Att göra sig själv ovälkommen

Gud talade om för Abraham att hans ättlingars framtid skulle bli svår. Han var ärlig. Han sa till Abraham: "Du skall veta att dina ättlingar kommer att bo i ett land som inte är deras och vara slavar och förtryckas i fyrahundra år" (1 Mos 15:13). Det var de dåliga nyheterna. Gud gav dock lite hopp: "Men det folk vars slavar de blir skall jag döma, och därefter skall de dra ut med stora rikedomar" (1 Mos 15:14).

Mycket riktigt, Abrahams ättlingar (nu ledda av hans sonson Jakob, vars namn Gud ändrade till "Israel") hamnade så småningom i Egypten under Faraos styre (2 Mos 1). De hade flyttat dit med Guds godkännande för att undvika en hungersnöd (1 Mos 45:5–11). Det de gjorde fel var att de inte återvände till landet som Gud hade gett dem efter att hungersnöden var över. De stannade kvar i Egypten alldeles för länge.

Medan de var i Egypten växte nationen Israel i antal, så mycket att Faraos blev rädd att förlora makten över landet (2 Mos 1:8–10). Han satte dem i slavarbete och utrotade nyfödda barn om de var pojkar (2 Mos 1:14–16). Men Gud ingrep och gjorde att de växte sig ännu starkare (2 Mos 1:8–21).

Allt som allt spenderade Israel fyra århundraden i Egypten under svåra förhållanden. Så småningom ingrep Gud och såg till att en nyfödd pojke vid namn Mose överlevde. Gud ordnade omständigheterna så att barnet växte upp i Faraos eget hus, mitt framför näsan på honom (2 Mos 2:1–10). Mose levde ett privilegierat liv, men en dag begick han ett brott som var belagt med dödsstraff. Han dödade en man i en strid som började med att han försvarade en hjälplös israelit. Han flydde från Egypten för att slippa undan sitt straff.

Mose fick ett nytt liv på en öde plats som hette Midjan. Gud mötte honom på Sinai berg i en brinnande buske, ett möte som skulle förändra både hans folks historia och världens historia (2 Mos 3:1–15). Gud sände tillbaka Mose till Egypten för att konfrontera Faraos. Han skulle kräva att Guds folk blev frigivna. Gud lovade att beskydda Mose och ge honom styrka (2 Mos 3:16–22).

Resten av berättelsen är en av de mest kända i världen. Även om du aldrig har läst Bibeln har du förmodligen hört talas om den eller sett en film om den. Gud sände plågor till Egypten och deras gudar när Faraos vägrade att släppa israeliterna fria (2 Mos 7–12). Gud använde Mose för att tvinga fram frisläppandet av massor av israeliter ur egyptisk fångenskap. Han delade itu Röda havet för att rädda dem när egyptierna jagade dem för att döda dem (2 Mos 13:17 till 2 Mos 14). Vandringen genom Röda havet är utan tvekan det mest spektakulära miraklet i Bibeln. Men det var ingen uppvisning. Det handlade om att rädda ett folk. Gud ville ha sin familj.

Lag och lojalitet

Så småningom förde Gud sitt folk tillbaka till den plats där han från början hade talat till Mose. Där gav han israeliterna sina lagar – de Tio budorden. Han slöt ett förbund med dem. Det är viktigt att tänka på att Israel var Guds folk redan innan de Tio budorden gavs. Gud kallade folket sin familj när Mose konfronterade Faraos (2 Mos 3:7, 10; 4:23; 5:1; 6:7; 7:4). Lagarna handlade inte om att *förtjäna* en plats i Guds familj. Israeliterna var redan Guds familj.

Vi måste reda ut denna skillnad, det är ganska viktigt. Gud gav inte sitt folk lagar för att de skulle förtjäna en plats i Guds familj, utan för att de skulle visa att de ville vara med i familjen. Guds lagar handlade om att visa honom att de inte skulle bli illojala och alliera sig med någon annan gud. Om de var lojala troende skulle Gud kunna använda israeliterna till att predika för alla de andra nationerna, som "ett rike av präster" (2 Mos 19:5–6). Gud ville ha mänskligheten i sin familj. Han startade med en grupp människor – Israel. Om de var lojala troende skulle de bli en välsignelse för alla de andra nationerna (1 Mos 12:3).

Det finns en vinkel till för att förstå detta förbund. Guds lagar handlade inte heller om att de skulle vara goda nog för att Gud skulle älska dem. Gud älskade redan Israel (5 Mos 7:7–8). Han hade på ett övernaturligt sätt gjort så att Abraham och Sara kunde få ett barn, från vilket Israel så småningom skulle komma. Hela poängen var att få en familj. Gud skapade inte en lista av regler så att de kunde kvalificera sig som hans familj. De *var* hans familj. Guds lagar var gjorda för att hjälpa hans barn att undvika andra gudar och leva lyckliga, fridfulla liv tillsammans, inte för att förbättra Guds syn på dem.

Som man kunde förvänta sig ville gud inte avlägsna deras fria vilja. Han krävde bara att de trodde på honom – på vem han var, och att han hade skapat dem av kärlek – och att de övergav alla andra gudar. Vem som helst av Israels medlemmar kunde avstå från Guds kärlek om de ville. De kunde välja att inte vara troende. De kunde välja att tillbe någon annan gud. Som vi kommer se gjorde många just det.

När israeliterna hade lämnat Sinai berg (där Gud gav dem lagen) ledde Gud dem i mänsklig gestalt (en ängel) till det Förlovade landet (2 Mos 23:20–23; Dom 2:1). På vägen dit gnällde folket konstant om att de inte hade tillräckligt med mat och vatten. Gud ombesörjde det (2 Mos 15:22–27; 16:1–30). De blev tvungna att slåss för livet mot dödliga fiender i landet. Gud räddade dem från förintelse (5 Mos 2–3; Jos 11–12; Ps 136:10–24; Apg 13:19).

Den nedåtgående spiralen

Efter att Gud hade fört Israel in i landet hade man kunnat tro att israeliterna skulle känna en överväldigande kärlek till Gud – att deras lojala tro skulle vara på topp. Nej, inte särskilt. Istället bestämde de sig för att samexistera med ondskan. De vägrade driva ut avgudadyrkare (folk som tillbad andra gudar genom avgudabilder) från landet. Det var som om israeliterna inte visste någonting om det förflutna, att uppror är förödande. Deras illojalitet och brist på kärlek till Gud ledde till den här demoraliserande scenen:

Herrens ängel kom från Gilgal till Bokim och sade: "Jag förde er ut ur Egypten och in i det land som jag med ed hade lovat era fäder. Jag sade: Jag skall aldrig bryta mitt förbund med er, och ni får inte sluta något förbund med invånarna i detta land. Deras altaren skall ni riva ner. Men ni lyssnade inte på mig. Hur kan ni handla så? Nu säger jag: Jag skall inte driva undan dem för er, utan de skall vara en pik i er sida, och deras gudar skall bli en snara för er." (Dom 2:1–3)

Gud blev tvungen att straffa sitt folk ... igen. Han sade mer eller mindre: "Jag drar härifrån. Nu ska vi se hur ni klarar er på egen hand, eftersom ni inte vill ha mig." Det har vi sett förut. Och som vi också har sett förut gick det väldigt dåligt för Guds folk utan deras Guds närvaro. Och eftersom historien upprepade sig blev Guds respons ungefär likadan – han fortsatte att komma tillbaks och hjälpa Israel med deras bekymmer. Vi alla känner folk som är sådana. Kanske är du en av dem. Du fortsätter att hjälpa någon av kärlek, till och med tills det verkar irrationellt. Och om du tänker på vad Gud gjorde så verkar det galet. Men Gud vill ha en mänsklig familj även när de inte vill ha honom. Hans kärlek trotsar all logik.

Hela Domarboken, som ovanstående scen är tagen ur, handlar om ett till synes oändligt kretslopp av andliga uppror, lidandet som det för med sig, att ropa till Gud efter hjälp, och att Gud kommer tillbaka av kärlek. Det kretsloppet höll i sig i några århundraden. Det nådde ett sorts klimax när folket inom Israels nation krävde att Samuel, en präst och profet, skulle smörja en kung som kunde styra över dem.

Det var inte särskilt förvånande att den kung som folket valde (Saul) var en total katastrof. Man vet (eller borde veta) att saker inte kommer att sluta bra när den kung man väljer måste dras ut från sitt gömställe för att kunna ta jobbet (1 Sam 10:22). Så småningom valde Gud ut David till att ersätta Saul. David hade dålig moral, men han var bättre än Saul. Han visade aldrig illojalitet eller brist på kärlek till Gud. Han bröt mot ett antal av Guds moraliska lagar, men han ångrade sig och han tillbad aldrig någon annan gud. Av den anledningen slöt Gud ett förbund med David som innebar att endast hans söner kunde bli legitima regenter av Israel.

Detta förbund handlade om att skapa en dynasti för David. I Guds ögon var det endast Davids ättlingar som kunde betraktas som legitima kungar. Tråkigt nog innehåller resten av Israels bibliska historia många män som hade rätt härkomst, men var i övrigt olämpliga att vara kungar. Gud blev tvungen att avsätta många av Davids ättlingar på grund av att de var illojala mot honom och valde att följa andra gudar. När någon ättling till David ärvde tronen skulle han inte bara ha rätt släkt, utan han skulle även älska Gud. Det var därför alla kungar alltid skulle ha ett exemplar av Guds lagar (5 Mos 17:18; 2 Kung 11:12). De skulle vara de allra bästa förebilderna för lojala troende.

Davids son, Salomo, var den största kungen i Israels historia (om markägande och rikedomar används som lackmustest). Tråkigt nog var hans lojala tro på den sanne Guden vacklande. Han offrade till andra gudar och hade ett antal äktenskap som förde in avgudadyrkan i Israel (1 Kung 11:1–8). Med andra ord, Salomo påbörjade en period av andliga kompromisser och uppror som ledde till nationens förfall.

Det slutliga förräderiet

Efter Salomos död gjorde tio av de tolv stammarna revolt mot hans efterträdare (1 Kung 11:41–12:24). Israels kungarike delades upp i två delar utifrån stammar och geografi. Guds familj var nu ett brustet hem så att säga. Det är ganska sorgligt att många kungar under den efterföljande perioden aldrig ens hade sett ett exemplar av Guds lagar (2 Kung 22:8–13).

Den norra delen av den uppdelade nationen (de tio stammar som gjorde politiskt uppror) kastade sig omedelbart in i andliga uppror (1 Kung 12:25–33). Istället för att visa lojal tro på den Gud som hade gett dem landet och övernaturligt orsakat deras existens bedrog större delen av Israel honom. Det var därför profeterna som strövade omkring på

landsbygden och predikade under den här tiden jämförde det andliga upproret med att "spela en sköka" och bedriva andlig otukt. Det var en livlig jämförelse. Den södra delen av landet (två stammar) tog längre tid på sig att göra andligt uppror. Men att synda gradvis är fortfarande att synda.

Att överge Gud slutar aldrig väl. Som Bibeln säger på ett ställe: "då skall ni veta att synden drabbar er" (4 Mos 32:23). Som han hade gjort vid andra tillfällen lät Gud sitt folk utnyttja sin frihet och stå för konsekvenserna. År 722 f.kr. invaderades den norra delen av nationen av ett folk jag skulle vilja kalla Gamla testamentets "Klingon-folk" – Assyrierna. Om du känner till Sagan om ringen bättre än Star trek, tänk dig att Assyrierna var som Mordors horder.

Jag gillar de jämförelserna eftersom Assyrierna hade ett välförtjänt rykte om att vara grymma. De fick de tio stammarna att skingra sig över hela den forntida världen, splittrade familjer och bestal dem på allt de ägde. De två återstående stammarna i södra delen av nationen besegrades av Babyionierna drygt hundra år senare (586 f.kr.). Tusentals Israeliter landsförvisades till Babylon med våld.

I ärlighetens namn, om Gud hade struntat i sitt folk vid det här laget hade vi haft förståelse för det. De hade gjort uppror gång på gång i långt över tusen år sedan Abrahams tid. Det är svårt att inte tycka att de fick vad de förtjänade. Men det är inte så Gud jobbar.

I stället för att bara lägga ner alltihop beslutade Gud att han *fortfarande* ville ha en mänsklig familj. Men att få hans folk – och resten av mänskligheten – tillbaka in i hans familj krävde ett byte av taktik. Gud hade slutit ett antal förbund med sitt folk. Men folk är uppenbarligen bara människor. De misslyckas... *mycket*, och med förutsägbar regelbundenhet. Resten av mänskligheten hade delats ut till övernaturliga varelser ("gudasöner"; 5 Mos 32:8) som vid det här laget hade blivit fiender till sin skapare, Israels Gud. Saker och ting var komplicerade.

Gud hade en tvådelad lösning på allt detta. När de sista barnen i Guds familj var på gränsen till att bli landsförvisade befallde Gud två profeter (Jeremia och Hesekiel) att tala om för folk att de inte var helt bortglömda. Gud skulle sluta ett nytt förbund med sina barn, och det skulle markeras med att hans Ande skulle komma (Jer 31:31–34; Hes 36:22–28). Det var nya tider på väg.

Men de "nya tiderna" kunde inte besvara frågan om hur Gud skulle ära de äldre förbunden utan att kasta bort dem eller ändra på dem. Många israeliter förkastade Gud och tillbad andra gudar. De visade sitt förakt för honom genom att bryta mot hans lagar. Detta gjorde Gud bedrövad. Han ville infria sina löften, men många av hans barn blev förledda att tillbe andra nationers gudar.

Det var dödens bana. Kom ihåg, på grund av det som hände i Eden var alla människors öde att dö och inte få evigt liv, om de inte vände sig till den sanne Guden och trodde på hans kärlek och löften. Alldeles för många israeliter glömde allt det där. De kunde inte bara välja och vraka bland gudar på en andlig buffé. De måste tro på den sanne Guden och fortsätta tro på honom.

Situationen var extra problematisk när det gällde Israels kungar. Gud hade lovat David att hans ättlingar skulle ärva hans tron, men många av dem vände honom ryggen. Gud kunde inte ignorera denna brist på lojal tro. Han kunde inte heller bara kasta bort sitt löfte. Det

hade varit som att erkänna att det hela var en dålig idé – och en Gud som är allvetande kan inte få några dåliga idéer.

Så hur skulle Gud infria sina löften till ett folk som hade förkastat honom och var fjärrade från honom? De behövde förnyade hjärtan. De behövde vägledning från hans närvaro. Det som behövdes var en ättling till Abraham och David, som kunde bli den ultimata kungen och Guds perfekta avspeglare. Denna ättling behövde också omstörta dödsförbannelsen som vilade över människosläktet. Men hur skulle någon som bara var människa kunna övervinna döden? Det var nödvändigt att han var Gud dessutom. Hur skulle allt det fungera?

Inga problem...

Kapitel fyra

Gud anslöt sig till sin mänskliga familj

Kristna vet allt om Jesus första ankomst. De vet att han föddes mirakulöst av Maria, en ung flicka som var oskuld (Matt 1:18–25). De flesta människor känner till bilden av Jesusbarnet i krubban, framför allt i juldekorationer. Många gamla, men fortfarande populära, julsånger firar att Jesus uppfyllde gammaltestamentliga profetior om en messias.

Jesus handlar om mer än bara korset

Hela fokuset brukar vara på att Jesus föddes till världen för att slutligen dö på korset. Genom honom skulle vi bli förlåtna för våra synder, och därigenom bli insläppta i Guds familj igen (Joh 3:16). Med andra ord, när de flesta kristna tänker på Jesus tänker de på korset. Då missar man någonting.

När man fokuserar på korset är det lätt att glömma det faktum att Gud blev människa i Jesus. De flesta kristna inser inte att det var *nödvändigt* för Gud att bli människa av många skäl: för att uppfylla alla förbund i Gamla testamentet, och omstörta resultaten av de övernaturliga uppror vi pratade om tidigare.

Hoppet om att människor fortfarande kunde få vara med Gud för evigt hölls vid liv genom att Gud vägrade göra slut på mänskligheten eller skrota planen. Han fortsatte att komma tillbaka till mänskligheten, och erbjuda dem förlåtelse och en relation med honom. Gud ville att de skulle ha tro och visa sin tro genom att leva i harmoni med honom och med varandra. Men Guds barn avvisade honom varje gång. Det är som om problemet blev värre varje gång Gud sa: "Ni kan fortfarande vara med mig – tro på det och visa mig sedan var ni har era hjärtan". Bibeln beskriver denna benägenhet genom att dra en parallell med vilsna får utan herde (Jes 53:6; Matt 9:36). Det slår huvudet på spiken.

Som jag noterade i slutet av förra kapitlet behövde Guds barn förnyade hjärtan och Guds närvaro för att hjälpa dem att tro. De behövde ett sätt att bli räddade från sig själva och från ett öde som inte inkluderade evigt liv med den Gud som älskade dem. Det behövde finnas ett sätt för Gud att uppfylla sina förbundslöften, att vända på dödsförbannelsen, och att hjälpa sitt folk att fortsätta leva i tro.

Guds lösning på dessa problem var radikal. Han var tvungen att *bli en människa*. Han måste ansluta sig till människosläktet. *Det är här Jesus kommer in i bilden*. Jesus var Gud som hade blivit människa (Joh 1:1, 14–15; Kol 1:15–20; 2:6–9). Han var lösningen på alla dessa hinder.

Endast genom att dö för hela mänskligheten kunde dödsförbannelsen som vilade över mänskligheten lyftas. Det innebar att en sådan död måste följas av en uppståndelse, något endast Gud kunde göra. *Jesus var lösningen på det som hände i Eden*.

Minns du Guds förbund med Abraham? Gud hade gjort ett övernaturligt ingripande för att möjliggöra för Abraham och Sara att få en son. Det var så nationen Israel startade. Gud talade om för Abraham att en av hans ättlingar skulle välsigna de nationer Gud hade övergett vid Babel. Men hur skulle någon som bara var människa kunna göra det? Endast Gud själv kunde bli Abrahams lojala ättling som skulle uppfylla förbundslöftet att välsigna

nationerna utanför Israel. *Jesus var den ättlingen till Abraham* (Matt 1:1; Luk 3:34). Han var den utlovade avkomman som skulle befria folket i de övergivna nationerna ("hedningarna") från andra gudar, så att de återigen kunde bli en del av Guds familj (Gal 3:16–18; 26–29). *Jesus var lösningen på hur förbundet med Abraham skulle uppfyllas.*

Jesus var även en ättling till David, så han var den rättmätige kungen (Matt 1:1; Luk 1:32; Rom 1:3). *Jesus var lösningen på hur förbundet med David skulle uppfyllas.* Han var av rätt börd, och hans lojalitet mot Gud var perfekt. Han var aldrig olydig mot Gud. Han begick aldrig någon synd (2 Kor 5:21; Heb 4:15; 1 Pet 2:22). Att han aldrig syndade betydde också att han var det perfekta exemplet på syftet med Guds lag och förbundet som slöts vid Sinai. Jesus var Guds ultimata avspeglare (2 Kor 4:4; Kol 1:15). Han illustrerar hur man ska avspegla Gud; Gud vill att vi ska rätta oss efter Jesus exempel (2 Kor 3:18; Kol 3:10). Som vi kommer att se senare är det också vad lärjungaskap innebär (1 Pet 2:21).

Att Gud blev människa är en svårgripbar idé. Gud kunde bli människa genom att han är mer än en person. Gud är tre personer som är av exakt samma natur. Bibeln använder benämningarna "Fadern", "Sonen", och "Den Helige Ande" för att skilja på dessa tre personer. Kristna kallar resultatet av den etiketteringen "Treenigheten". "Gud Sonen" blev människa i Jesus (Joh 1:1, 14–15). Teologer kallar det *inkarnationen*, ett uttryck som betyder att Gud kommer "i köttet". Jesus skulle bli den enda människa Gud Fadern kunde lita på för att uppfylla förbunden.

Du kanske minns att jag nämnde tidigare att Gud visste "redan före världens skapelse" att han skulle sända Sonen, Jesus, för att föra folk tillbaka in i hans familj (Ef 1:1–14; 1 Pet 1:20). Det fantastiska är att Sonen var villig att bli en människa, bli torterad, och dö så att Gud kunde ha en mänsklig familj. I en sektion av Nya testamentet beskrivs konversationen så här:

Därför säger Kristus [till Gud Fadern] när han inträder i världen: Offer och gåvor begärde du inte, men en kropp har du danat åt mig ... Se, här är jag. Som det står skrivet om mig i bokrullen har jag kommit, Gud, för att göra din vilja (Heb 10:5, 7).

Det var bra att Gud Sonen var villig att födas som Jesus. Det var inte bara förbunden som var i fara, det var även övervinnandet av allt elände som övernaturliga uppror hade orsakat. Vi måste förstå att de upproren krävde att Gud blev människa – att Gud anslöt sig till sin mänskliga familj banade väg för Andens ankomst.

Reparerade mer än bara syndafallet

Eftersom Gud blev människa i Jesus kunde han dö. Det var viktigt, eftersom döden endast kunde besegras genom uppståndelse. Man kan inte uppstå utan att dö först. Eftersom Jesus även var Gud hade han makt att ge sig själv livet tillbaka (Joh 10:17–18). Eftersom Jesus död var Guds plan visste Gud redan före världens skapelse att han skulle uppväcka Jesus från de döda (Apg 2:23–24, 32; 3:15; 10:40; Gal 1:1).

Genom uppståndelsen överbryggades vårt avstånd till Gud. Döden övervanns. Döden var ju följden av upproret i Eden. Så Adam-och-Eva-problemen, som orsakades av ormens (satans) frestelse, löstes. Alla som tror på att Jesus död och uppståndelse gav syndernas förlåtelse och evigt liv kommer att ingå i Guds familj för evigt (Rom 4:16–25; 8:10–11; 10:9–10; 1 Kor 6:14).

När Jesus väl hade uppstått från de döda måste han återvända ("uppstiga") till himlen. Jesus uppsteg till himlen och satte sig på sin tron bredvid Gud Fadern (Mark 16:19; Joh 20:17; Kol 3:1; Heb 12:2). Detta ägde rum precis före sändandet av den Helige Ande, som skulle bo i troende människor (Apg 2:33; Rom 8:9–11). Jesus var tvungen att lämna jorden så att Anden kunde komma (Joh 14:25–26; 15:26; 16:7; Luk 24:49).

Andens ankomst var uppfyllandet av det nya förbundet, som beskrevs av Jeremia och Hesekiel (Jer 31:31–34; Hes 36:22–28). Anden skulle ge seger över fördärvet (Gal 5:16–17), och hans gärningar skulle vara "större" än Jesus egna (Joh 14:12). Jesus visste att hans död och uppståndelse var nyckeln till införandet av det nya förbundet. Det var därför Jesus sa till lärjungarna vid den Sista måltiden att hans blod var "förbundsblodet" som utgjöts för dem (Matt 26:28; Mark 14:24; Luk 22:20). När Jesus hade uppstigit till himlen och Anden hade kommit till jorden var mänskligheten inte längre hjälplösa mot förfall.

Kort sagt, för att Gud skulle kunna rensa upp problemen med att ha en mänsklig familj – de ständiga misslyckandena och upproren – var han tvungen att bli människa och uppfylla alla förbundsvillkoren själv.

Tänk på min ursprungliga fråga i den här boken: Vad vill Gud ha? Han vill ha *dig*. Och han sände sin unika Son till jorden som Jesus för att fixa problemen med död och synd, för att uppfylla sina förbund med mänskligheten, så han kunde ta hem dig för evigt. Gud anslöt sig till den mänskliga familjen. Det fanns inget annat sätt. Det finns många orsaker till varför evangeliet inte har någonting att göra med vårt beteende – med att förtjäna Guds kärlek och frälsning. Detta är den största orsaken. Det är galet att tro att vårt ofullkomliga beteende någonsin skulle kunna vara tillräckligt. Jesus ankomst, död, och uppståndelse hade inte varit nödvändigt om vi hade kunnat förtjäna vår frälsning.

Satan och hans hejdukar: Dum och dummare?

Det finns ännu en aspekt av den här berättelsen som jag inte vill att du ska missa. Du kanske har undrat över något. Det gjorde jag i alla fall (flera gånger). Om Jesus död och uppståndelse övervann effekterna av det ormen (Satan) gjorde, och hejdade ondskan som genomsyrade världen, och tog bort nationernas trotsiga gudars auktoritet, *varför i hela världen skulle Satan och de andra onda andarna döda Jesus överhuvudtaget?* Det verkar oerhört idiotiskt.

Tänk efter. Nyckeln till Guds hela plan var Jesus död, eftersom man måste dö för att kunna få en uppståndelse som övervinner döden. Och Jesus hade inte kunnat återgå till att vara med Gud Fadern om hans uppdrag inte hade varit slutfört – vilket betyder att Anden inte hade kunnat komma för att ta itu med förfallet. Om Satan och alla de andra mörka makterna bara hade lämnat Jesus ifred så *hade Guds plan misslyckats*. Är de övernaturliga idioter?

Jag har skrivit mycket om detta ämne. Det är fascinerande. Nya testamentet besvarar faktiskt den här frågan. När han pratade om de goda nyheterna ("evangeliet") om Jesus som han förkunnade sa aposteln Paulus:

Vad vi förkunnar är Guds hemlighetsfulla vishet, som var fördold men som redan före tidens början av Gud var bestämd att leda oss till härlighet. Den kände ingen av denna världens makter till – om de hade känt till den skulle de inte ha korsfäst härlighetens herre. (1 Kor 2:7–8)

”Makter” är ett ord Paulus ibland använde om onda medlemmar av andevärlden (Ef 3:10; 6:12; Kol 1:16). Poängen är enkel: *Satan, demoner, och de rivaliserande gudasönerna visste inte vad Guds plan var.* De visste garanterat vem Jesus var när han påbörjade sin tjänst. De kallade Jesus ”Guds son” och ”den högste Gudens son” (Matt 4:1–11; 8:29; Mark 1:12–13, 21–24; 3:11; Luk 4:1–13, 31–37; 8:28). Gamla testamentet var tydligt med att Gud fortfarande ville ha en mänsklig familj till att regera med honom, precis som den ursprungliga idén med Eden. Satan och hans kompisar kunde gissa att Jesus var här för att sätta bollen i rullning. Men de hade ingen aning om hur. Att döda honom var det som verkade mest logiskt för dem. Men det var nyckeln till allt. De blev grundlurade av Gud.

Det är lätt hänt att man skrattar åt hur mycket smartare Gud var än någon av hans övernaturliga fiender. Men vi får inte missa poängen. Gud anslöt sig inte till mänskligheten för att få Satan eller demoner att göra bort sig. Han gjorde det för att han ville ha *dig* i sin familj. Han behövde inget annat motiv än dig, det var tillräckligt.

Men berättelsen slutar inte där. Jesus gjorde sin del. Vi måste ta en närmare titt på Andens roll, och det finns ett enkelt och viktigt skäl till det – det är direkt knutet till *våra* roller, att hjälpa Gud med att rekrytera så många människor som möjligt tillbaka in i hans familj.

Kapitel fem

Gud jagar efter sin familj

Som jag noterade i förra kapitlet uppfyllde Andens ankomst det nya förbund som Jeremia och Hesekiel beskrev (Jer 31:31–34; Hes 36:22–28). Andens verksamhet inom varje troende möjliggör en seger över förfallet. Man kan se det som en retsam smäll på käften till de fallna gudasönerna. Men det är en ännu mera direkt attack mot en annan grupp av övernaturliga skurkar.

Andens ankomst satte igång en infiltrationskampanj mot gudasönerna som Gud delade ut de övergivna nationerna till (5 Mos 32:8) – de övernaturliga varelserna som slutade tjäna Gud, blev korrupta, och betedde sig illa mot folken de styrde över (Ps 82).

Jesus kände till allt det där. Av gammal vana missar vi det när vi läser de böcker i Nya testamentet som kommer efter uppståndelsen (dvs från Apostlagärningarna till Uppenbarelseboken).

Början på slutet

När Jesus lämnade jorden sattes Andens ankomst igång (Joh 14:26; 15:26; 16:7; Luk 24:49). När den uppståndne Jesus fortfarande var på jorden berättade han för sina följare vad som väntade runt hörnet:

Och under en måltid tillsammans med dem sade han åt dem att inte lämna Jerusalem utan vänta på det som Fadern hade utlovat, "det som ni har hört mig tala om", sade han. "Johannes döpte med vatten, men ni skall bli döpta med helig ande om bara några dagar ... Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns." (Apg 1:4–5, 8)

Om du läser vidare i Apostlagärningarna tar det inte särskilt lång tid att lista ut vad Jesus förutsade. När han väl har lämnat jorden (Apg 1:9–11) ankommer Anden på ett storslaget sätt i nästa kapitel.

När pingstdagen kom var de alla församlade. Då hördes plötsligt från himlen ett dån som av en stormvind, och det fyllde hela huset där de satt. De såg hur tungor som av eld fördelade sig och stannade på var och en av dem. Alla fylldes av helig ande och började tala andra tungomål, med de ord som Anden ingav dem. (Apg 2:1–4)

Resten av berättelsen säger oss att den Helige Ande möjliggjorde för Jesus följare att tala alla möjliga språk. De berättade om Jesus – hans död och uppståndelse – för judar från hela världen. "Judar" var benämningen på israeliter i andra länder, som hade spridits ut över hela världen i landsflykt på Gamla testamentets tid. De judar som hörde Jesus följare predika för dem på deras egna språk var ättlingar till Gamla testamentets israeliter. De hade kommit till Jerusalem för att fira en av de heliga högtiderna i den gamla israeliska religiösa kalendern.

De personer i Jerusalem som visste vilka Jesus följare var tänkte att det hela var fylleri och galenskap. Det var helt enkelt inte möjligt att de här personerna plötsligt kunde tala andra

språk. Men sedan förklarade aposteln Petrus det hela för dem. Ärligt talat gjorde han mer än så – han gav dem vad de tålde:

”Judar, ja alla ni som bor i Jerusalem, detta skall ni veta, lyssna till mina ord. Det är inte som ni tror, att de här männen är berusade, det är ju bara morgon. Nej, detta är vad som har sagts genom profeten Joel: Det skall ske i de sista dagarna, säger Gud, att jag utgjuter min ande över alla människor. Era söner och döttrar skall profetera, era unga män skall se syner och era gamla män ha drömmar. Ja, över mina tjänare och tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta min ande, och de skall profetera. Jag skall låta sällsamma ting visa sig uppe på himlen och tecken nere på jorden ... Men var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad. Israeliter, lyssna på mina ord: Jesus från Nasaret, en man vars uppdrag Gud bekräftade inför er genom att låta honom utföra kraftgärningar och under och tecken mitt ibland er, som ni själva vet, han utlämnades efter Guds beslut och plan, och ni lät laglösa spika fast och döda honom. Men Gud löste honom ur dödens vånda och lät honom uppstå, eftersom det inte var möjligt att döden skulle få behålla honom i sitt grepp ... Gud har upphöjt honom med sin högra hand, och sedan han enligt löftet tagit emot den heliga anden av Fadern har han nu utgjutit den, så som ni här ser och hör.” (Apg 2:14–19, 21–24, 33)

Petrus berättade för dem att det de såg med sina egna ögon, och hörde med sina egna öron, var ett mirakel orsakat av den Helige Andens ankomst. Han sa att Gud hade sänt sin Ande för att berätta för dem vad som hade hänt. Messias hade kommit, blivit dödad, uppstått från de döda – och de behövde bli troende. Resultatet av Petrus förklaring var förbluffande. Tretusen personer ”åkallade Herrens namn” för att få förlåtelse, och de blev frälsta (Apg 2:41).

Vid den här punkten i berättelsen brukar predikanter gå vidare (eller bakåt) till att prata om korset. Det är visserligen helt ok, eftersom korset och uppståndelsen var det som ledde fram till detta ögonblick. Men återigen, vi missar något väldigt viktigt med berättelsen.

Övernaturlig infiltration

Kom ihåg att det som hände i Apostlagärningarna kapitel 2 handlade om Andens ankomst. Andens ankomst var en central del av ett nytt förbund – en ny uppsättning löften som Gud gav till mänskligheten. Många kristna inser inte att detta även betydde att Gud startade ett andligt krig för att återta inte bara judar som hade avvisat Jesus, men också hedningar från de nationer han hade förkastat vid Babels torn. *Gud var på jakt efter sin familj*, och det spelade ingen roll var hans barn bodde. Han ville ha dem och skulle finna dem.

Passagen vi just läste i Apostlagärningarna 2 säger oss att Anden kom med vind och eld (Apg 2:2–3). Eld och rök var vanligt i visioner av Guds närvaro i Gamla testamentet (2 Mos 13:21–22; Hes 1:4, 13, 27). Ibland kom Gud i en ”stormvind” (Jes 6:4, 6; Hes 1:4; Job 38:1; 40:6). Judar som hörde Petrus budskap och såg Andens ankomst med sina egna ögon visste att frälsningens dag var inne.

Tänk på vad som hände i den här scenen. Tre tusen judar som bodde utomlands (i nationerna deras förfäder hade spridits ut till) hade kommit till Jerusalem för en religiös högtid. De bevittnade Andens ankomst och hörde om Jesus, Messias, och det han hade gjort. De trodde på Jesus. De blev kristna, de blev hans följare. Vad tror du att de gjorde sedan?

De åkte hem.

Varför spelar det någon roll? Därför att nu hade de vilsna, förkastade nationerna tretusen evangelister planterade hos dem. De var ungefär som hemliga agenter, inneslutna i fientliga områden som andra gudar kontrollerade. De skulle bli Guds initiala sätt att mångdubbla storleken på sin mänskliga familj. De var den första vågen. Deras uppdrag? Samma uppdrag som Jesus hade gett sina lärjungar: missionsbefallningen. Kristna känner till dessa verser väl:

Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut. (Matt 28:19–20)

Men återigen är det något som saknas. Visst, det där är missionsbefallningen. Men jag hoppade över vers 18, den brukar folk hoppa över när de pratar om vårt uppdrag att evangelisera. Här är Jesus hela uttalande med något viktigt i fetstil:

Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: **”Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden.** Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.” (Matt 28:18–20)

Hängde du med? Jesus har all makt i himlen och *på jorden*. Att han har makten i himlen är ganska enkelt att förstå. Jesus uppsteg till himlen och satte sig på Guds högra sida (Kol 3:1; Heb 12:2). Men vad menas med att han har makten på jorden? Detta är lätt att missa. Hans uppstigande – som var en naturlig följd av hans uppståndelse – markerade slutet på auktoriteten hos de som hade haft makten på jorden fram tills dess. Vilka var det? De fallna gudasöner som blev satta över nationerna Gud förkastade (5 Mos 32:8).

Ni har inte här att göra

Undermeningen är att Jesus uppståndelse och himmelfärd innebar att Guds rebelliska söners auktoritet nu var helt borttagen. De hade inte längre någon legitim makt över folket i de nationerna. Frälsning var inte bara för israeliter (judar), trots att Messias var en ättling till Abraham och David. Jesus var allas Messias, och rättmätig herre över alla nationer. Uppståndelsen, himmelfärden, och Andens ankomst markerade början på slutet för Guds fallna söner. De hade förlorat sin legitimitet.

Det är därför Nya testamentet sammankopplar uppståndelsen och himmelfärden med besegradet av mörkrets övernaturliga makter. När Gud ”uppväckte honom från de döda” (Kol 2:12) blev inte bara våra synder förlåtna (Kol 2:13–14), utan ”han avväpnade härskarna och makterna och utsatte dem för allas förakt, när han triumferade över dem genom Kristus.” (Kol 2:15). Minns att ”härskarna och makterna” är Paulus benämningar på de fallna gudasöner som blev nationernas onda gudar på Gamla testamentets tid (Rom 8:38; 1 Kor 15:24; Ef 1:21; 2:2; 3:10; 6:12; Kol 1:13).

”Härskarna och makterna” är ett av Paulus favorituttryck för att beskriva de besegrade mörka makterna. Efter att Jesus uppstod från de döda steg han upp ”till himlen och sitter på Guds högra sida, sedan änglar, makter och krafter har lagts under honom” (1 Pet 3:22). När Gud uppväckte Jesus och satte honom på sin högra sida placerades han ”högt över” härskarna, makterna, och krafterna, ”såväl i denna tiden som i den kommande” (Ef 1:20–

21). I den kommande tiden kommer Jesus att överlämna riket åt Gud Fadern, "då har han förintat varje välde och varje makt och kraft" (1 Kor 15:24).

Paulus betraktade uppståndelsen och himmelsfärden som början på slutet för Guds fallna söner som hade tilldelats nationerna. Så det är inte överraskande att han även kopplade den tanken till frälsning för hedningarna, folket i de övergivna nationerna. Den uppståndne Jesus och Anden skulle befria hedningarna från mörka makter som förslavade och skymfde dem (Ps 82:2–5).

Minns att Gud visade sig för Abraham strax efter han delade upp nationerna vid Babel. Han berättade för Abraham att genom honom och hans ättlingar skulle alla dessa nationer en dag bli välsignade. Paulus, hedningarnas apostel, kände till det löftet väl. Han skrev att Jesus hade bekräftat de löften som gavs till Abraham och hans ättlingar, "och hedningarna har fått prisa Gud för hans barmhärtighet" (Rom 15:8–9).

Det var inte allt Paulus hade att säga om saken. Han hade en förkärlek för att citera Gamla testamentet för att visa att Gud aldrig gav upp hoppet om de hedniska nationerna. Hela tiden hade han velat ha dem i sin familj. Paulus visste att Messias, som kallades "Jishajs rot" i Gamla testamentet (Jishaj var kung Davids far), skulle resa sig för att härska över hedningarna; till honom skulle hedningarna sätta sitt hopp (Jes 11:10). Paulus visste att de övergivna nationerna en dag skulle tillbe den sanne Guden (Ps 117:1).

Detta program – en kampanj av andlig krigsföring – startades upp när Anden kom och 3.000 personer började tro på Jesus (Apg 2). Dessa nya troende åkte tillbaks till sina hemländer. Jesu evangelium infiltrerade nationerna som styrdes av fientliga övernaturliga makter. Bibeln kallar detta Guds "kungarikets" spridning. Guds kungarike växte allt eftersom folk vände sig bort från de korrupta och onda gudarna som inte kunde ge dem evigt liv, och de blev medlemmar av Guds familj istället. Ett kungarike blir mindre och det andra blir större.

Guds kungarike är därför redan här på ett sätt... men inte helt och hållet här på ett annat. Inte ett ögonblick passerar utan att Gud jagar efter de barn han älskar och vill ha. Hans osynliga hand är överallt, i alla sammanhang, och påverkar hans barn och ger dem styrka att få hans familj att växa. En dag kommer Guds plan att nå sin höjdpunkt. Cirkeln kommer att slutas. Slutet på berättelsen kommer att bli som dess författare tänkte sig ända från början.

”Eden-vinkeln” tar oss närmare det Bibeln betonar vid berättelsens klimax. Passagen från Romarbrevet 8 som jag citerade ovan justerar vårt tänkande till att ta fram den riktiga höjdpunkten i Guds plan: ”Guds söner ska uppenbaras ... de förhärligas”. Ja, skapelsen jämrar sig och vill bli förnyad, men den befrielsen är kopplad till att Guds mänskliga familj förhärligas.

Med andra ord, *vi* är syftet med det Gud har hållit på med. Vår status som hans barn, permanent anpassade för hans närvaro och närvarande hos honom permanent, har en central plats i Bibelns berättelse. Där vi bor nu är bara ett landskap (utan tvekan ett spektakulärt sådant). Uppenbarelsebokens slutliga vision av det nya Eden tydliggör detta för mig när slutscenen börjar så här:

Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden var borta, och havet fanns inte mer. Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner ur himlen, från Gud, redo som en brud som är smyckad för sin man. Och från tronen hörde jag en stark röst som sade: **”Se, Guds tält står bland människorna, och han skall bo ibland dem, och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos dem.”** (Upp 21:1–3)

Evig identitet

”Guds söner ska uppenbaras ... de förhärligas” är ett sätt att säga att vi en dag kommer bli förvandlande och bli lika Jesus. Som aposteln Johannes sa: ”Mina kära, nu är vi Guds barn, men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli. Vi vet dock att när han uppenbarar sig kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är” (1 Joh 3:2). Samma tanke uttrycks på andra sätt:

Ty dem han i förväg har utvalt har han också bestämt till att formas efter hans sons bild, så att denne skulle vara den förstfödde bland många bröder. (Rom 8:29)

Vårt hemland är himlen, och därifrån väntar vi också den som skall rädda oss, herren Jesus Kristus. Han skall förvandla den kropp vi har i vår ringhet så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har kraft att lägga allt under sig. (Fil 3:20–21)

Vårt öde är att bli fulländade avspeglare av Gud, i likhet med Guds ultimata avbild – Jesus. Den processen är redan igång: ”Och alla vi som utan slöja för ansiktet skådar Herrens härlighet förvandlas till en och samma avbild; vi förhärligas av denna härlighet som kommer från Herren, Anden” (2 Kor 3:18). Bibeln avslutar vår berättelse med uppståndelse och förvandling. Vi uppstår till evigt liv och får en glorifierad kropp, liknande den Jesus hade efter sin uppståndelse. Paulus kallar det en ”himmelsk kropp” (1 Kor 15:35–58).

Min favoritpassage om vårt slutliga öde och vår glorifiering är lite mera obskyr. Det är en scen i Hebreerbrevet där Jesus presenterar oss och Gud för varann. Jesus står inför Gud och ”tempelskaran”, Guds himmelska söner. Han erkänner villigt att han inte skäms över att ha oss som syskon i familjen (Heb 2:11), och sedan säger han till Gud och familjens övernaturliga medlemmar: ”Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, i tempelskaran skall jag sjunga ditt lov ... Se, här är jag och barnen som Gud har gett mig” (Heb 2:12–13).

Det är ditt slutliga öde – att bli en permanent, legitim medlem av Guds familj. I slutändan hör du hemma i Guds familj. Det var det han ville ända från början. Det är *det* hela skapelsen längtar efter.

Evigt kompanjonskap

Har du någonsin haft en konversation om hur livet i den nya skapelsen (himlen) kommer att bli? Jag har hört många beskriva det som en evig gudstjänst, eller en evig frågestund med Jesus, eller en glorifierad social kyrkoträff (det där sista skrämmer en introvert person som jag).

Vi kan visserligen komma fram till vissa saker genom att föreställa oss vad livet i ett fulländat Eden skulle innebära, men Bibeln säger inte särskilt mycket om upplevelsen. Och de saker den faktiskt säger trotsar den typ av gissningar som nämns ovan. "Den som segrar" och håller ut i sin tro på Jesus kommer att få "makt över folken" (Upp 2:26). Jesus kommer att låta dem "sitta hos honom på hans tron" (Upp 3:21). En dag kommer vi att "döma änglar" (1 Kor 6:3).

Vad betyder de fraserna? Vi kan börja med att fråga vilka som styr över nationerna *nu*? Svaret är: de fallna gudasöner som blev tilldelade nationerna vid Babel. Med andra ord, i nuläget har Gud inte återkrävt nationerna helt (eller ens till större delen). Som vi har sett är Guds kungarikes tillväxt en gradvis process – en process som redan har börjat men inte har fullbordats ännu. När processen fullbordas vid tidens slut kommer troende att "döma änglar" – vi kommer att döma de fallna gudasöner genom att ta deras plats. Vi kommer att styra över nationerna med Jesus, vår kung – och broder.

När jag pratar om den här idén får jag vissa oundvikliga frågor: Vilka uppgifter kommer vi att ha? Kommer vissa troende ha mer auktoritet än andra? Kommer jag att vara någon annan troendes chef? Hur kan vi bli makthavare allihop? Avgör våra gärningar vem som bestämmer över vem?

De här frågorna är förståeliga *från folk som lever i en ofullkomlig, fallen värld*. Vår synvinkel färgas av den bristfälliga, skadade värld vi upplever. Men Bibeln framställer inte vårt slutliga öde som en chef- och anställda-relation. Det är en fader- och barnrelation. Vi, Guds barn, arbetar *med* honom tillsammans med våra syskon, både mänskliga och gudomliga sådana. Vi avspeglar Gud tillsammans nu, på det sätt som det var meningen att vi skulle göra. Och den bror vi alla ser upp till mest är Jesus. Alla Guds barn har blivit gjorda lika honom, vår Faders ultimata avspeglare.

Poängen är att vårt styre i det nya Eden handlar inte om hierarki; det handlar om kompanjonskap inom familjen. När samtliga familjemedlemmar har blivit glorifierade försvinner behovet av en kontrollerande hierarki.

I ärlighetens namn, vi kan helt enkelt inte föreställa oss något sånt här. Vi lever i en fördärvad värld. Gud vill att vi – att *du* – ska uppleva livet med honom på det sätt han menade att det skulle vara. Och en dag kommer vi att göra det. Som Bibeln säger:

Vi förkunnar, som det står i skriften, vad inget öga sett och inget öra hört och ingen människa anat, det som Gud har berett åt dem som älskar honom. (1 Kor 2:9)

Sammanfattning och försmak

Nu vet du vad Bibeln verkligen handlar om. Det är en fantastisk berättelse.

Nu undrar du förmodligen vart man tar vägen härnäst. I ljuset av berättelsen finns det några viktiga koncept att tänka på.

Tidigt i berättelsen skrev jag detta om Abraham:

Aposteln Paulus använde Abraham som ett exempel på lojal tro (Rom 4:1–12). Abraham hade tro, och accepterades därför av Gud *före* han började lyda några regler. Reglerna handlade om att han skulle visa att han hade tro, de ersatte inte tron. Tro (tilltro) var det enda som var viktigt. Lojalitet till den tron – till den Guden – är något vi kommer prata om senare. Idag kallar vi det lärjungaskap. Tro och lojalitet är två distinkta saker, de är sammankopplade men inte utbytbara. Samma sak gäller frälsning och lärjungaskap.

Det stycket kommer att vara vår vägbeskrivning från och med nu. Uttrycket "lojal tro" kommer att vara vår vägledning. Låt mig illustrera:

"TRO"

I nästa sektion kommer vi att prata om evangeliet. Vi kommer att prata om vad evangeliet är och inte är. Vi kommer att lära oss vad det innebär – vad evangeliet innehåller enligt Bibeln. Det är viktigt, för vi blir medlemmar av Guds familj genom att **tro** på evangeliet. Det är så vi blir frälsta. Frälsning kommer av tro. Det är sättet Gud har erbjudit frälsning på, vägen han har skapat för att man ska kunna bli en del av hans familj. Allt detta kretsar kring det Jesus gjorde.

"LOJAL"

I bokens sista sektion kommer vi att lära oss om lärjungaskap. "Lärjunge" är ett uttryck som betyder "efterföljare". Att vara en Jesu lärjunge innebär att följa honom – att imitera honom. Jesus sa "den som har sett mig har sett Fadern" (Joh 14:7, 9). Jesus levde på ett sätt som visade att han älskade Gud – att han var **lojal** mot sin Fader och hans plan. Lärjungaskap är hur vi visar att vi älskar Jesus och älskar Gud. Det handlar *inte* om att förtjäna Guds kärlek. Det handlar om hur vi tackar Jesus för att han genomförde Guds plan att frälsa oss. Det handlar inte om att ersätta eller komplettera det Jesus gjorde för vår frälsning. Det handlar om hur vi visar att vi tror på det han gjorde för vår frälsning (Jak 2:14–26).

Som jag sa tidigare, tro och lojalitet är två relaterade men distinkta saker. De är inte utbytbara med varann. Detsamma gäller frälsning och lärjungaskap. Vi blir frälsta genom att tro på evangeliet. Vi visar lojalitet mot vår frälsare genom att vara hans lärjungar.

Del II: Evangeliet

Kapitel sju

Vad är evangeliet?

Det kanske verkar konstigt att ställa den frågan vid den här punkten. Vi har precis ägnat ganska mycket tid åt att gå igenom Bibelns berättelse, berättelsen som handlar om att Gud vill ha oss i sin familj. Vi blir medlemmar av den familjen genom att tro på evangeliet.

Jag har märkt att många människor som går till kyrkan egentligen inte förstår evangeliet. Vissa kan inte förklara det. Andra som *kan* förklara det logiskt kämpar ofta med att verkligen acceptera hur enkelt det är. De har svårt att verkligen tro på att evangeliet är det enda som behövs för att få evigt liv.

Vissa av er kanske undrar vad jag pratar om. Men jag tror säkert att när jag förklarar vad jag menar kommer ni att känna igen antingen er själva eller någon ni känner i det som följer.

Vi kommer att börja med att definiera vad evangeliet är. Jag kommer att ställa några frågor under tiden som är viktiga för tydlighetens skull. Vi behöver också prata om vad evangeliet *inte* är. När vi kommer till den delen av resonemanget kommer du att förstå vad jag menar med kampen jag nämnde.

Vad är evangeliet?

Det är ganska enkelt att definiera vad uttrycket "evangelium" betyder. Det bibliska ordet "evangelium" syftar på frälsningsbudskapet. Det svenska ordet "evangelium" är en översättning av ett grekiskt ord (Nya testamentets originalspråk) som syftade på en belöning som gavs till någon som kom med goda nyheter. Därför likställs ofta ordet "evangelium" med "goda nyheter" – de goda nyheterna om frälsningsbudskapet.

Låt oss tänka på det. Det känns kanske som om vi lärde oss något. Det gjorde vi på sätt och vis, men vi lärde oss egentligen inte det vi behövde veta. Det är trevligt att vi nu kan definiera ett uttryck. Men vi har egentligen inte sagt någonting om vad frälsningsbudskapet *innehåller*. Vi har definierat vad ordet "evangelium" syftar på, men inte vad evangeliet egentligen är.

Så låt oss prata om vad evangeliet *innebär*. Vad *innehåller* Guds frälsningserbjudande? Vad är detaljerna i de goda nyheterna? Och *varför* är det goda nyheter? Ordet förekommer nästan 100 gånger i Nya testamentet, så vi bör kunna räkna ut detta.

Aposteln Paulus pratar förmodligen om evangeliets budskap mer än någon annan nytestamentlig författare. Han använder ordet "evangeliet" om budskapet han predikade om Jesus:

Bröder, jag vill påminna er om evangeliet som jag förkunnade, som ni också tog emot, på vars grund ni står och genom vilket ni blir räddade. Jag vill påminna er om orden i min förkunnelse ... att Kristus dog för våra synder i enlighet med skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna. (1 Kor 15:1–4)

Paulus definierar sitt budskap, evangeliet, på andra ställen:

Från Paulus, Kristi Jesu tjänare, kallad till apostel, avdelad för att förkunna Guds evangelium ... om hans son, som till sin mänskliga härkomst var av Davids ätt och genom sin andes helighet blev insatt som Guds son i makt och välde vid sin uppståndelse från de döda: Jesus Kristus, vår herre. Genom honom har jag fått nåden och uppdraget att som apostel föra alla hedningar till lydnad i tro ... (Rom 1:1–5)

Innehållet i evangeliet – de goda nyheterna – framträder tydligt i dessa passager. Här är beståndsdelarna:

- Gud sände sin Son...
- Som var av Davids ätt...
- I form av människan Jesus Kristus...
- Som dog för våra synder...
- Som blev begravd...
- Och som uppstod från de döda...

Dessa punkter är de goda nyheternas *innehåll*. Låt mig beskriva dem igen i ljuset av helhetsbilden av berättelsen vi pratade om förut:

Guds Son blev människa. Han led och dog på korset så att våra synder inte längre skulle stänga oss ute från Guds familj. Han uppstod från de döda så att vi också kan övervinna döden och vara tillsammans med hans Fader, vår Fader, den ende sanne Guden, för evigt.

Låt oss utforska det lite grann. Om detta är de goda nyheterna, *varför* är de goda? Det finns många skäl till det. De är goda därför att vår frälsning inte hänger på våra prestationer. Man ser ingenting om fantastiska meriter eller om att ha ett rent brottsregister i de här passagerna. Evangeliets innehåll handlar inte om vad man har gjort eller kanske gör eller behöver göra. Det handlar om vad någon annan gjorde för dig. Det är goda nyheter för oss alla, för ingen av oss är perfekt. Ingen av oss gör Gud nöjd hela tiden. Ingen av oss kan på egen hand göra sig lämplig att leva i hans familj och bli kallad vid hans namn. *Vi måste göras godtagbara för Gud*. Evangeliets innehåll berättar för oss hur det ska gå till.

Lägg märke till att Paulus beskrev sin tjänst att berätta de goda nyheterna för folk att "föra folk till lydnad i tro". Han ville att de som hörde hans budskap skulle "hålla fast vid" det han sa. Hur "lyder" du evangeliet? Genom att bli döpt? Ge bort pengar? Uppföra dig väl? Inte bete dig som en idiot? Hjälpa de fattiga? Alla de sakerna är eftersträvansvärda, men *nej*. Gud vill ha "lydnad i tro". Man lyder evangeliet *genom att tro på det*.

Lade du även märke till att Paulus inte sa "lydnad genom förståelse"? Vi kanske inte förstår helt och hållet saker som att Gud blev människa i Jesus, eller hur uppståndelsen kunde äga rum. Det är helt ok. Gud kräver inte att vi ska lista ut alltihop och sedan

återkomma till honom för att göra ett slutprov. Han vill att vi ska ha *tro*. Att förstå varför dessa saker är rationella kommer senare.

Evangeliets innehåll är att Gud erbjuder dig förlåtelse och en permanent plats i hans familj. Hans erbjudande visar hans kärlek och vänlighet. Bibeln använder ibland ordet "nåd" istället för de orden. Eftersom det inte finns någon större makt blev Gud inte tvingad att ge oss det erbjudandet. Ingen har något strypgrepp på honom. Han erbjuder dig frälsning för att han vill det. Det enda han begär är att du ska tro.

Det är evangeliets goda nyheter.

Varför behöver vi evangeliet?

Du tycker kanske att jag redan har besvarat den frågan. Det gjorde jag på sätt och vis, jag kretsade kring frågan iallafall. Men med tanke på mina erfarenheter i kristna sammanhang måste jag vara rättfram.

Varför behöver vi evangeliet? För att utan det har vi inget hopp om evigt liv med Gud. Absolut inget. Vi är fjärrade från Gud på grund av synd. Att tro på evangeliet är botemedlet.

Bibeln beskriver vår belägenhet på många olika sätt. Jesus sa att han var här för att "söka efter det som var förlorat och rädda det" (Luk 19:10). Av vår natur är vi "döda genom våra överträdelser och synder" (Ef 2:1, 5) och "gudlösa" (Rom 5:6). Vi stod "utanför det liv som Gud ger" (Ef 4:18) och var "fientliga" mot honom (Kol 1:21) för att vi var hans "fiender" (Rom 5:10). Det är ingen vacker bild.

Den bibliska berättelsen som vi gick igenom förklarar varför vi är som vi är. Vi föddes inte in i Guds familj. Vi är utomstående. Men Gud vill ändå ha oss i familjen. Eftersom vi inte är av Guds natur missbrukar vi vår intelligens och frihet för att få det vi vill ha, och skadar ofta andra i den processen. Vi lever på självdestruktiva sätt. När vi inte avspeglar Gud och när vi bryter mot hans lagar, när vi gör våld på, manipulerar, och på andra sätt gör illa andra, då syndar vi. Vi är syndare av naturen – självupptagna och rebelliska. "Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud" (Rom 3:23).

Det är lätt hänt att man läser det och blir deprimerad eller arg. Men evangeliets goda nyheter är att Gud visste allt det där men älskade oss ändå. Det är också användbart av ett skäl som du kanske aldrig har tänkt på. Det är det som gör evangeliet totalt annorlunda än alla andra religioners läror om frälsning. Antingen förnekar de att synden är ett problem eller så säger de att lösningen ligger i människors prestationer – att upprepa ritualer, be böner, observera religiösa högtider, eller vara god på andra sätt.

För att vara rättfram, endast evangeliet är ärligt om människors situation och människors oförmåga att göra något åt det. Andra religioner ljugar i princip för dig – de säger till dig att du kan lösa problemet med ditt avstånd till Gud, eller att det inte finns något problem alls. Evangeliet är den enda sanningen som säger att Gud var tvungen att erbjuda lösningen, och att han gjorde det. Evangeliet är tydligt och ärligt. Det berättar sanningen för dig även om det gör ont att höra. Det är ett tecken på kärlek. Att ljuga för dig är inte kärlek.

Finns det andra sätt att bli frälst?

Jag svarade mer eller mindre på det nyss, men jag vill närma mig frågan från en annan vinkel.

Gud erbjuder förlåtelse, frälsning, och evigt liv med honom *gratis*. Det är inget man förtjänar. Faktum är att man *inte kan* förtjäna det. Det som krävs är tro – att sätta sin tillit till Guds löfte och att det Jesus gjorde var komplett.

Men att tro på evangeliet innebär att *inte tro på* andra läror eller ideer om frälsning. Bibeln säger att det inte finns någon annan väg till frälsning. Tänk efter. Varför skulle Gud Fadern sända sin son Jesus att dö en sådan fruktansvärd död på korset om det fanns något annat sätt för dig att komma till Himlen på? Sonen måste bli människa och döden måste övervinnas. Detta var det enda sättet, och att ha tilltro till Guds plan är det enda sättet att bli frälst. Det finns ingen person förutom Jesus som kan ge frälsning (Apg 4:12). Jesus sa det rent ut: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig" (Joh 14:6).

Det finns ingen tvetydighet där. Ingen blir medlem av Guds eviga familj förutom genom det Jesus har gjort. Man lägger inte till evangeliet till någon annan tro. Det är exkluderande. Att tro på evangeliet innebär att man *lämnar* all annan tro. Det är en aspekt av det Bibeln kallar att ångra sig. Det finns fler aspekter, men det är bäst att vi tar itu med dem i nästa del av vår konversation.

Vad evangeliet inte är

Vår diskussion om evangeliets *inhåll* tydliggjorde att evangeliet handlar om vad Jesus åstadkom för vår skull. Evigt liv, frälsning, är en gåva som utdelas till dem som tror på det Jesus åstadkom för vår skull.

Vår kultur försöker göra denna tydlighet oklar. Den erbjuder självförbättring eller vag "andlighet" som alternativ. Men Bibelns beskrivning av evangeliet trotsar sådana saker. Evangeliet (och frälsning) har ingenting att göra med personlig insikt, att "skåda inåt" för att upptäcka sig själv. Evangeliet handlar inte om att utforska idéer på ett andligt smörgåsbord. Allt det där är intellektuella eller psykologiska ansträngningar och aktiviteter. Det är inte evangeliet.

Men den typen av "alternativa evangelium" är lätta att upptäcka och eliminera. Det finns ett mycket större hinder som gör att många inte kan vila i enkelheten av den frälsning Gud erbjuder.

Jag antydde tidigare att många människor man träffar i kyrkan kämpar med evangeliet. Det beror på att de har fastnat i en prestationsfälla. Du eller någon du känner kanske kan definiera *uttrycket* evangelium, och kanske även dess innehåll och betydelse. Men tanken att tron på det Jesus gjorde för dig är det enda som behövs för att få evigt liv känns helt enkelt inte rätt. Vi måste väl ändå *göra* någonting. Hur skulle vi annars förtjäna det?

Om du förstår Bibelns berättelse och evangeliets innehåll borde du greppa omedelbart att vi *inte* förtjänar det Gud erbjuder. Och det är en kamp för många människor. Vi vill känna att vi förtjänar de bra saker vi har. Vi vill inte ha någon välgörenhet. Det känns fel att få något bra utan att ha jobbat för det, iallafall lite grann.

Skuld känslor förvrider vårt tänkande på ännu mera subtila sätt. Det kan lamslå vår förmåga att se evangeliet som den villkorslösa gåva det är. Skuld känslor är det som får

folk att tro att de förtjänar en gåva för att de har gjort något för den som ger dem gåvan. Och om de inte kan övertyga sig själva om det beslutar de att göra någonting i efterhand för att känna att de förtjänar gåvan.

Skuldkänslor gör att vi inte kan se Guds kärlek i evangeliet. I slutändan måste vi inse hur egoistiskt detta tänkande är.

Det låter kanske hårt, men tänk på detta: att arbeta hårt för att få någon annan att tycka att du har ett värde kräver att du fokuserar på dig själv. Du kan inte fokusera på andra när ditt mål är att få en person att tycka att du är värd deras uppmärksamhet eller kärlek. Vi vill ha ett gott samvete (med andra ord, vi förtjänade verkligen någonting så vi tar inte något som inte hör till oss). Vi vill även att andra ska känna så om oss (vi vill att andra ska ge oss saker på grund av att vi får dem att tycka om oss).

Evangeliet tar allt detta och kastar bort det. Det exponerar oss och kräver ren ödmjukhet. Det kräver att vårt fokus är helt och hållet på Gud och Jesus. Det är därför det är så svårt att svälja för många människor. Det låter oss inte ta åt oss äran.

Evangeliet bryr sig inte ett dugg om vad du gör, det bryr sig om vad du redan är. Du är människa. Du har varit föremålet för Guds kärlek och plan ända från början. Inget av det kräver prestationer. Det bara *är*.

Eftersom vi är syndare som lever i en fallen värld tror vi att ingen skulle älska oss om de verkligen kände oss helt och hållet, utan och innan. Därför kan vi inte tänka oss att Gud älskar oss, eftersom han vet precis allt om oss. Han känner till varenda tanke, ord, impuls, och gärning. Skuldkänslorna som det skapar inom oss, och det faktum att villkorliga relationer är det som är normalt för oss, gör Guds ofiltrerade kärlek till oss i evangeliet svår att acceptera. Ur vår synvinkel verkar det inte vettigt.

Jag påstår inte att folk som hör det sanna evangeliet och tar till sig det uppriktigt inte är frälsta på riktigt. Jag tror verkligen att de är troende och är medlemmar av Guds familj.

Det jag pratar om är det hjärtbrytande inre liv som många av dem fortfarande lever. Deras skuldkänslor har gjort om evangeliets kärlek och nåd till något som bygger på prestationer och meriter. De börjar undra om Gud fortfarande älskar dem på samma sätt som han gjorde vid det tillfälle då de förstod evangeliet och trodde på det. De betraktar synderna de begår som anledningar för Gud att vara oentusiastisk och ambivalent gentemot dem. De är övertygade om att de inte kan uppfylla Guds förväntningar, och undrar om de har "trott nog" eller kanske egentligen inte har någon tro alls.

Den tråkiga sanningen är att många *äkta* kristna känner sig plågade och uppgivna. Inte på grund av evangeliet, utan på grund av att deras skuldkänslor har gjort evangeliet oklart. När de läser Skrifterna ser de bara sina egna synder och misslyckanden. Varenda predikan känns som en anklagelse (och predikanter som har det som sitt huvudsakliga mål borde skämmas). Berättelsens fantastiska förundran försvinner och glöms bort.

Frälsning handlar inte om prestationer. Det har det aldrig gjort, kommer aldrig att göra, och *kan* aldrig göra. Det finns inget vi kan göra för att hamna på Guds nivå, att göra oss själva lämpliga att vistas i hans närvaro. Vi är inte av Guds perfekta natur. Vi är lika Gud, skapade att avspegla honom, men per definition står vi lägre än Gud, och det vet han. Det var därför hans lösning var Jesus, inte du.

Det är absurt att tro att vi kan överbrygga den klyftan genom att göra si eller inte göra så. Gud lär sig aldrig något nytt om dig när du misslyckas. Han har känt dig hela tiden och älskat dig precis som du är. Romarbrevet 5:8 uttrycker det bäst: "Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare". Uppfattade du det där sista? *Medan vi ännu var syndare*. Du behöver inte prestera på en tillräcklig nivå för att sporra Gud till att älska dig. Om du tänker efter så är det *verkligt* goda nyheter. Gud blir *aldrig* besviken på dig, för han har aldrig några falska förväntningar på ditt beteende. Gud har älskat dig hela tiden. "Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv" (Joh 3:16).

Vi kan sammanfatta detta med två tankar. Frälsning – medlemskap i Guds familj – kan man inte förtjäna. Det kan endast tas emot genom tro. Gud erbjuder det för att han är barmhärtig och kärleksfull. Det finns inget annat skäl, det kan det inte finnas.

Del III: Att följa Jesus

Kapitel åtta:

Vad är lärjungaskap?

Evangeliet är menat att vara omvandlande. En person som har tagit emot evangeliet "är alltså en ny skapelse, det gamla är förbi, något nytt har kommit" (2 Kor 5:17). Hur ser det egentligen ut?

Du kanske kommer ihåg svaret på den frågan. Tidigare sa jag att en lärjunge var en efterföljare – mera specifikt en Jesu efterföljare. Jag definierade "efterfölja" som att efterlikna eller avspegla Jesus. Att "formas till en bild av Jesus" är vårt slutliga öde (Rom 8:29; 2 Kor 3:18; Kol 3:10).

Vårt motiv till att efterlikna Jesus är inte att få Gud att älska oss så att han släpper in oss i Himlen. Gud älskade redan var och en av oss "medan vi ännu var syndare" (Rom 5:8) och var Guds "fiender" (Rom 5:10). Vi får komma till Himlen – vi blir en del av Guds familj – när vi *tror på* evangeliet. På egen hand är vi vilsna, i behov av en frälsare (Luk 19:10), fjärrade från Gud (Ef 4:18). När *det* var vår situation älskade Gud oss. Han väntade inte på att vi skulle skärpa oss innan han började älska oss.

Vårt motiv till att efterlikna Jesus är inte heller att få Gud att *fortsätta* älska oss så att vi ska bli frälsta i slutändan. Det som inte kan vinnas genom goda prestationer kan inte heller förloras genom dåliga prestationer. Frälsning har inget med vårt personliga värde eller våra meriter att göra. Det handlar enbart om det som någon – Jesus – gjorde för oss. "Han som inte visste vad synd var, honom gjorde Gud till ett med synden för vår skull, för att vi genom honom skulle bli till ett med Guds rättfärdighet." (2 Kor 5:21). Vi kan inte ta på oss äran för vår frälsning. Jesus får all ära.

Att vara klartänkt kring lärjungaskap

Vi måste tänka noga på hur allt detta berör lärjungaskap.

På grund av prestationsfällan jag pratade om tidigare måste vi ha grepp om det faktum att frälsning och lärjungaskap inte är samma sak. Många troende börjar omedvetet lägga till sina egna gärningar och prestationer till evangeliet på grund av att de har skuld känslor för sina synder. Det resulterar i andligt slaveri, inte i det riktiga liv som Jesus vill att vi ska leva (Joh 10:10; 2 Kor 1:5; Ef 3:20).

Frälsning är en gåva vi får från Gud när vi tror på evangeliet. Vi förtjänar det inte. Ändå ger Gud oss det erbjudandet, trots våra synder och vår fiendlighet mot honom. Lärjungaskap är något vi gör som ett *resultat* av att vi tror på evangeliet. Vi försöker efterlikna Jesus för att visa vår kärlek till honom och Gud. Jesus var Guds ultimata avspeglare, så vi vill leva på samma sätt.

Det finns många anledningar att leva som Jesus – att leva ett heligt liv. Att förtjäna Guds kärlek är inte en av dem. Frälsning kostar oss ingenting; det är gratis för alla som tror på evangeliet. Lärjungaskap däremot, kostar oss någonting. Att följa Jesus är ofta inte enkelt. Att vara en lärjunge kräver att man gör vissa val – att älska och ära Gud, att behandla folk som det de är – Guds avspeglare som han älskar och vill föra in i sin familj genom evangeliet.

Tänk på det liv Jesus levde. Det var inte lätt. Som Bibeln säger: "också Kristus led, för er skull, och gav er ett exempel för att ni skall följa i hans fotspår" (1 Pet 2:21). Jesus offrade mycket i sitt liv. Han satte Gud i första rummet, följt av hans "nästa" (alla andra):

"Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. Detta är det största och första budet. Sedan kommer ett av samma slag: Du skall älska din nästa som dig själv. På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna." (Matt 22:36–40)

Jesus levde inte på det här sättet för att Gud skulle älska honom eller vara nöjd med honom. Gud älskade Jesus långt före han kom och "gjorde gärningar" (presterade) för att uppfylla förbundet. Han älskade Jesus "redan före världens skapelse" (Joh 17:24).

Att följa Jesus kan vara svårt. Eftersom inga troende är som Jesus när de börjar tro – och eftersom det helt enkelt är svårt att leva som Jesus konsekvent – måste varje lärjunge ändra på sitt beteende (det som Bibeln kallar "att omvända sig"). Det gjorde jag. Det fanns saker jag var tvungen att sluta med, och saker jag var tvungen att börja göra. Men inget av det var för att få Gud att älska mig. Han älskade mig redan.

Jesus gjorde det han gjorde för att han älskade Gud. Det måste även vi. Jesus levde på ett visst sätt för att hjälpa andra att tro på honom och på Guds plan. Det måste även vi. Jesus visste varför han var på jorden – att han skulle dö en fruktansvärd död för vår skull. Men han litade också på Guds plan och på hans makt. Han skulle uppstå från de döda och vara med sin Fader igen.

Vi måste ha samma evighetsperspektiv. Den här världen är inte vårt riktiga hem. Den är tillfällig. Nästa värld är permanent. Tack vare det Jesus gjorde kommer vi att ärva evigt liv i den världen, och lämna den här bakom oss. Målet med våra liv bör vara att visa vår lojalitet och tacksamhet till den som räddade oss, och hjälpa andra in i Guds familj.

Tänk om vi misslyckas? Tänk om vi syndar? Vi kommer att göra båda de sakerna. Gud vet det. Han känner människorna ganska väl! Han vet vilka vi är. Men han älskade oss redan när vi inte hade minsta lilla intresse av att göra något för att älska honom tillbaka. Han älskade oss när vi var hans fiender – "medan vi ännu var syndare" (Rom 5:8). Gud älskade oss innan vi var en del av hans familj. Varför skulle han älska oss mindre, eller sluta älska oss, nu när vi är i hans familj? När vi syndar och misslyckas förlåter han oss. Han vill att vi ska tro på det, och återgå till att efterlikna Jesus.

Varför ska man leva som Jesus?

Jag sa för en stund sedan att det finns många skäl att leva som Jesus, men att förtjäna Guds kärlek är inte ett av dem. Vilka skäl är det då?

För det första: synd är självdestruktivt och skadar inte bara oss, utan också människor omkring oss. I min egen släkt har jag sett följderna av alkoholism, drogberoende, och otrohet. Det är uppenbart att de sakerna förstör folks liv. Det borde vara lika uppenbart att sakerna som världen – den icke troende kulturen – erbjuder för att få njutning och självtillfredsställelse är tillfälliga och har inget varaktigt värde. Kulturen säger att vi ska "leva livet" för att tillfredsställa vår egen "glädje", oavsett vilket elände våra beslut skapar. Det erbjuder inget evighetsperspektiv. Det lockar oss att leva bara för nuet. Det finns inget högre kall. Bibeln exponerar detta tankesätt för vad det är:

Älska inte världen och det som finns i världen. Om någon älskar världen finns inte Faderns kärlek i honom. Ty det som finns i världen, vad kroppen begär, vad ögonen åtrår, vad högfärden skryter med, det kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen förgår med sina lockelser, men den som gör Guds vilja består för evigt. (1 Joh 2:15–17)

För det andra, och på många sätt det första skälets motsats, genom att leva ett gudfruktigt liv välsignar man andra. Sanningen är att sättet vi lever på och tänker på antingen välsignar andra människor eller förbannar dem. Jesus tjänade människor, och han var en välsignelse för dem. Att ägna sig åt en livsstil som drivs av självtilfredsställelse och självupptagenhet är inte meningsfullt. Varenda löpsedel i varenda varuhus är exempel på denna verklighet. Att välsigna folk avspeglar inte bara Jesus, det leder också till personlig tillfredsställelse. Ditt liv har betydelse när det levs i andra människors tjänst.

För det tredje, ett gudfruktigt liv gör oss till konsekventa vittnen om evangeliet. Om folk tittar på våra liv och inte ser något som skiljer oss från den icke troende världen, och inte ser oss leva i andras tjänst, kommer de inte tycka att evangeliet är trovärdigt (i bästa fall kommer de att bli förvirrade). De kommer tycka att våra liv motsäger Jesus budskap. Med andra ord, folk förväntar sig att vi ska leva som Jesus, personen vi säger älskar dem. Det är inte oresonligt. Alternativet är hyckleri, och ingen uppskattar hyckleri.

Att leva ett gudfruktigt liv handlar inte om att tillförskaffa sig en plats i himlen. Det handlar inte om att sätta Gud i skuld till oss på grund av de "andliga poäng" vi har skaffat. Passager som dessa har ett helt annat fokus:

Därför ber jag er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära er själva som ett levande och heligt offer som behagar Gud. Det skall vara er andliga gudstjänst. Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt. (Rom 12:1–2)

Men den grund som Gud har lagt står fast. Den är märkt med orden: Herren känner dem som är hans och: Den som åkallar Herrens namn skall avhålla sig från orättfärdighet. I ett stort hushåll finns kärlek inte bara av guld och silver utan också av trä och lera, de förra för fint bruk och de senare för mindre fint. Den som gör sig kvitt det onda jag har talat om blir ett kärle för finbruk, rent, användbart för sin ägare, färdigt att nyttjas till allt gott. (2 Tim 2:19–21)

Om det alltså finns tröst genom Kristus, uppmuntran från kärleken och gemenskap från Anden, om det finns ömhet och medkänsla, gör då min glädje fullkomlig genom att visa enighet. Lev i samma kärlek, eniga i tanke och sinnelag, fria från självhävdelse och fåfänga. Var ödmjuka och sätt andra högre än er själva. Tänk inte bara på ert eget bästa utan också på andras. Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus. Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss. När han till det yttre hade blivit människa gjorde han sig ödmjuk och var lydig ända till döden, döden på ett kors. (Fil 2:1–8)

Dessa passager ger oss en hum om hur vi bör leva, men vi har fortfarande inte kommit till detaljerna inom lärjungaskap. Hur lever en lärjunge? Vad gör en lärjunge? Som tur är, Jesus och hans ursprungliga lärjungar, de första kristna, gjorde det tydligt. Jesus sa aldrig

till sina följare att de skulle göra något som han inte gjorde själv – och visade dem hur det skulle göras. De i sin tur följde hans mönster och lärde andra att göra detsamma i den nykläckta kyrkans tidiga dagar.

Kapitel nio

Vad gör en lärjunge?

Det kanske förvånar dig, men Jesus befallde inte sina lärjungar att göra särskilt många saker. Hans vision om att älska Gud och andra människor var inte komplicerad. Men de saker han faktiskt befallde dem att göra är djupgående och livsförändrande när man gör dem. Vi kommer att börja med den viktigaste delen av att vara en lärjunge.

Lärjungar älskar Gud, sin nästa, och varandra

Vi vet redan hur Jesus summerade ett liv som tillägnas Gud. De viktigaste buden var:

Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. Detta är det största och första budet. Sedan kommer ett av samma slag: Du skall älska din nästa som dig själv. På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna. (Matt 22:36–40)

Jesus gjorde dessa saker. Han sa till sina lärjungar: "världen måste få veta att jag älskar Fadern och gör som Fadern har befallt mig" (Joh 14:31). Hur visade Jesus att han älskade Gud, sin Fader? Han lydde Gud. Han uppfyllde Guds plan för honom. Han sa också till dem: "Liksom Fadern har älskat mig, så har jag älskat er" (Joh 15:9). Jesus bad sina lärjungar att göra detsamma, som hans kommentarer till de två största buden tydliggör.

Jesus tog det ett steg längre genom att ta sig själv som exempel. Han sa till sina lärjungar att de skulle älska varann som han hade älskat dem. Genom att göra det skulle de lyda honom och göra Gud nöjd. Han sa till dem:

Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner. Ni är mina vänner om ni gör vad jag befäller er. Jag kallar er inte längre tjänare, ty en tjänare vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, därför att jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min fader. Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består, och då skall Fadern ge er vad ni än ber honom om i mitt namn. Detta befäller jag er: att ni skall älska varandra. (Joh 15:13–17)

Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek. (Joh 13:34–35)

Enligt Jesus är kärlek till Gud och kärlek till varandra fundamentala, oundgängliga kännetecken på hans lärjungar. Jesus betraktade inte dessa två befällningar som motsägelsefulla på något sätt. Det fanns ingen spänning mellan dem. De var två sidor av samma mynt. De var oskiljaktiga.

Men hur ska vi älska folk? Det största sättet att uttrycka kärlek är att ge sitt liv: "Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner" (Joh 15:13). Det var det Jesus gjorde för oss:

Knappast vill någon dö för en rättfärdig – kanske går någon i döden för en som är god. Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare. (Rom 5:7–8)

Förutom detta perfekta sätt att uttrycka det kan jag inte komma på en bättre beskrivning än 1 Kor 13:4–7. Den passagen säger mer eller mindre allt som behöver sägas. Det här är kärlekens kännetecken enligt den passagen:

- Kärleken är tålmodig
- Kärleken är god
- Kärleken är inte stridslysten
- Kärleken är inte skrytsam
- Kärleken är inte uppblåst
- Kärleken är inte självisk
- Kärleken brusar inte upp
- Kärleken vill ingen något ont
- Kärleken finner inte glädje i orätten
- Kärleken gläds med sanningen
- Kärleken bär allt
- Kärleken tror allt
- Kärleken hoppas allt
- Kärleken uthärdar allt

Man ser ofta punkter från den här listan på Alla hjärtans dag-kort m m. Det är helt ok – vi bör älska våra respektive, eller personer vi hoppas kommer bli våra respektive. Men 1 Kor 13:4–7 handlar egentligen inte om romantik. Det handlar om hur vi bör behandla folk i allmänhet. Det är irrelevant huruvida de uppfattar det som kärlek eller ej. Gud kommer att se det och veta.

Vissa av dessa påståenden måste läsas i samband med andra påståenden i listan. Till exempel måste "kärleken tror allt" balanseras upp med "kärleken gläds med sanningen". Vi kan inte använda enbart "kärleken tror allt" för att dra slutsatsen att kärleken tror på falska eller onda läror. Och "kärleken hoppas allt" syftar inte på när man hoppas att någon ska råka ut för något ont. Men rent generellt är listan lätt att förstå – och det är en daglig utmaning att leva efter den.

En punkt till innan vi går vidare. Det är mycket viktigt att inse att i stort sett hela lärjungaskapets innebörd utgår från Jesus befallning: "Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek."

(Joh 13:34–35). Att älska varandra – att älska människor – är den centrala orienteringspunkten för alla andra saker lärjungar gör (bön, fasta, givande, brödraskap, osv.) Alla dessa saker är att ge uttryck för denna grundläggande befallning.

Lärjungar tar hand om varandra

Den här delen av lärjungaskapet är en följd av att man älskar varandra. Att ta hand om varann innebär att ha en gemenskap och vårda den.

Allt eftersom fler och fler människor tog till sig evangeliet under dagarna efter pingsten (Apg 2:1–4) blev de en del av en växande gemenskap som kom att kallas "kyrkan" (kyrkan i Jerusalem i deras fall). I Nya testamentet syftade inte det uttrycket på en byggnad eller en officiell organisation. Nya testamentet säger oss att kyrkan i Jerusalem var notoriskt fattig. De hade ingen byggnad att träffas i (och det fanns tusentals nya troende; Apg 2:41, 47; 5:14). De hade inget officiellt lagligt godkännande, så de troende blev förföljda (Apg 3:11–4:31; 5:17–42).

Om "kyrkan" inte var en byggnad eller en organisation som var lagligt godkänd, vad var det då? Hur upprätthöll Jesu följare det hela? De bildade en tät, självuppoffrande gemenskap. I moderna kyrkor använder vi allt för ofta ordet "gemenskap" för att beskriva något som mera liknar en grupp människor som delar ett intresse – som att vara fans av ett idrottslag eller att gemensamt stödja en välgörenhet. Det där är något mycket mindre än vad Nya testamentets gemenskap var. Nya testamentets kyrkogemenskap var en familj.

Vad är skillnaden mellan en familj och en grupp människor som håller ihop på grund av ett gemensamt intresse? Många saker. Hade du förväntat dig att någon skulle ge dig pengar till hyra eller mat bara för att ni gillade samma baseball-lag? Hade du förväntat dig att någon skulle anställa dig eller reparera din bil bara för att ni röstade på samma parti eller sprang i samma välgörenhetslopp? Givetvis inte. Men du hade däremot förväntat dig att få hjälp från dina familjemedlemmar (det är iallafall så familjerelationer bör fungera).

Sådan var den tidiga kyrkan. Här är ett exempel:

De som tog till sig hans ord lät döpa sig, och den dagen ökade de troendes antal med inemot tre tusen. Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna. Alla människor bävade: många under och tecken gjordes genom apostlarna. De troende fortsatte att samlas och hade allting gemensamt. De sålde allt vad de ägde och hade och delade ut åt alla, efter vars och ens behov. De höll samman och möttes varje dag troget i templet, och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med varandra i jublande, uppriktig glädje. De prisade Gud och var omtyckta av hela folket. Och Herren lät var dag nya människor bli frälsta och förena sig med dem. (Apg 2:41–47)

Den här passagen beskriver *inte* kommunism eller socialism. Den beskriver inte något politiskt system. Passagen innehåller ingenting om någon regering eller stat som ger direktiv eller tvingar fram detta beteende hos folk. Det var helt frivilligt. Passagen beskriver hur en hälsosam, normal familj betar sig. Familjer ser till att medlemmarna får vad de behöver. Just den här familjen råkade bestå av tusentals människor.

Detta är en bild av det lärjungar gör. De vårdar sin gemenskap. De älskar varann och stödjer varann, precis som en familj hade gjort. Det innebär att man delar på resurserna.

För vissa troende kan det handla om pengar; för andra kan det handla om tid, eller en tjänst, eller en färdighet. Man kan säga att en gemenskap gör det som behöver göras för de som är med i gemenskapen.

Du kanske undrar hur alla i denna gemenskap kunde känna varann när så många människor var inblandade. De troende samlades i templet (vilket oftast skapade konflikt med de judiska ledarna, men det var bra för evangelisationen), och träffades "från hus till hus" (Apg 2:46; 5:42). Detta betyder att "kyrkan" i Jerusalem, den ursprungliga kristna gemenskapen, egentligen var ett nätverk av mindre gemenskaper. Mindre grupper av folk inom gemenskapen var de som först gav stöd och erkännande till nya troende.

Dessa mindre gemenskaper var ingångsställen för nya troende. Den kristna gemenskapen var till för folk som hade tagit till sig evangeliet. Varje mindre gemenskap deltog i sina medlemmars lärjungaskap och på vissa sätt gjorde även troende i den större gemenskapen det. Hur kunde detta se ut?

Det första som hände var oftast att man döpte nya troende (Apg 2:41; 8:12–13; 10:47–48; 16:15). Dopet var en offentlig handling (det bevittnades av andra personer i gemenskapen) för att identifiera sig med Jesus och hans efterföljare. Det gav uttryck för många saker, bland annat att ens synder hade blivit förlåtna genom det Jesus hade gjort på korset, och att man nu ägde nytt liv (Rom 6:1–4; 2 Kor 5:17). Dopet var första steget för att komma in i gemenskapens liv. Personerna som blev döpta bekräftade sin tro på Jesus, och vittnena bekräftade deras åtagande.

När gemenskaper av troende träffades upptäckte de vilka behov som fanns. Om de kunde tillgodose behoven i sin lilla gemenskap så gjorde de det. Detta gjorde att troende som tillgodosåg behov kunde efterlikna Jesus. De som blev hjälpta fick levande exempel på hur man lever som Jesus. När behoven var större än vad den lilla gemenskapen kunde tillgodose var den större familjen av troende där och hjälpte till. Det var för den större koordinationen av detta som apostlarna (dvs Jesus ursprungliga lärjungar som var ledare för kyrkan i Jerusalem) tillsatte hjälpare ("diakoner") för att organisera "den dagliga distributionen" (troligen av mat) över hela gemenskapen (Apg 6:1–7).

En av vanorna som de tidigaste kyrkorna hade kring detta var att ha en festmåltid i samband med att de firade "Herrens måltid" (1 Kor 11:17–34). "Herrens måltid" var en åminnelse av den Sista måltiden, då Jesus berättade för lärjungarna att hans kropp och blod snart skulle utgivas för dem. Jesus berättade för dem att han skulle ge sitt liv för att uppfylla "det nya förbundet" (Luk 22:20). Beskrivningen av festmåltiden vid Herrens måltid säger samma sak (1 Kor 11:25). Herrens måltid var ett sätt att minnas det Jesus hade gjort. Jesus hade sagt till sina lärjungar: "Gör detta till minne av mig" (1 Kor 11:24–25). Samtidigt var det ett sätt att ta hand om de fattiga i den troende gemenskapen.

Lärjungar har gemenskap

Ordet "gemenskap" i Nya testamentet kan även beskriva de troendes verksamhet. Att ta hand om varandra är en del av biblisk gemenskap, för när troende träffas kan man se behoven och tillgodose dem. Med det sagt behöver vi en kort diskussion om gemenskap för att kunna prata om andra saker lärjungar gör.

Många kristna idag likställer "gemenskap" med att ha roligt tillsammans. Visst får man starkare relationer av att göra roliga saker ihop, att ha trevligt i andras sällskap bygger upp

starka band. Men det är egentligen inte samma sak som biblisk gemenskap när det gäller lärjungaskap.

Den grundläggande skillnaden mellan att göra roliga saker ihop och biblisk gemenskap är att gemenskap inte bara handlar om att tillbringa tid tillsammans. Det är mycket mera medvetet än så.

Målet med gemenskap är i slutändan att bli "eniga i tanke" kring Jesus, så att vi kan "ha hans sinnelag". Med andra ord, målet med gemenskap är lärjungaskap. Några verser från Filipperbrevet fångar den idén:

Lev nu bara på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium, så att jag – vare sig jag besöker er eller är någon annanstans – får höra om er att ni står fasta i en och samma anda, att ni sida vid sida kämpar för tron på evangeliet. (Fil 1:27)

Om det alltså finns tröst genom Kristus, uppmuntran från kärleken och gemenskap från Anden, om det finns ömhet och medkänsla, gör då min glädje fullkomlig genom att visa enighet. Lev i samma kärlek, eniga i tanke och sinnelag ... Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus. (Fil 2:1–2, 5)

Vad innebär det för en gemenskap av troende att ha samma sinnelag som Kristus, och att vara eniga i tanke och sinnelag? Innebär det att alla tror på samma saker in i minsta detalj? Nej. Bibeln talar om enighet, inte enhetlighet. Ett bättre sätt att förstå "eniga i tanke" är att alla medlemmar av gemenskapen eftersträvar samma mål: att vara som Jesus. Målet är harmoni, inte enhällighet, när man eftersträvar att vara lika Kristus och lever i gemenskap som troende.

Tidiga troende gemenskaper ägnade sig åt ett antal aktiviteter för att komma närmare detta mål. De bad, fastade, tillbad, och studerade skrifterna. Eftersom alla de aktiviteterna är sånt som lärjungar gör både individuellt och tillsammans kommer jag prata om var och en av dem separat.

Lärjungar ber

För att uttrycka det enkelt, bön är att prata med Gud. Men det väcker lite tankar. Vet inte Gud redan vad vi tänker? Jo det gör han. Så varför ska man be? Bön är inte till för att informera Gud om saker. Bön är ett sätt att visa Gud (och andra) att vi är beroende av Gud. Det är ett sätt att uttrycka att vi vill att Gud ska agera, att vi inte förlitar oss på oss själva, eller att vi inte kan hitta en lösning själva. Bön gör att vi känner att vi är beroende av och har vår trygghet i endast Gud. På det sättet är bön en form av tillbedjan. Detsamma gäller när man ber i grupp.

I Lukasevangeliet 11:1 syftar lärjungarna på Johannes döparen och hans följare när de frågar: "Herre, lär oss att be, liksom Johannes lärde sina lärjungar". Jesus svar blir den idag mycket kända bönen "Fader vår" eller "Herrens bön" (Luk 11:2–4; jf. Matt 6:9–15). Det är viktigt att lägga märke till att Jesus inte sa att de skulle använda hans exakta ord i Herrens bön. Han sa bara: "så skall ni be" (Matt 6:9). Han gav dem en modell. Vi behöver inte använda formler eller speciella ord för att prata med Gud. *Bara prata med Gud*. Man bör inte heller be för uppvisnings skull (Luk 18:9–14).

Det finns inget i Herrens bön som Gud inte redan är medveten om. Återigen, bön handlar inte om att fylla i några luckor i Guds kunskap. Herrens bön är snarare fylld av saker som

att tillbe och ära Gud ("låt ditt namn bli helgat"), att vara lydig Guds vilja ("låt din vilja ske"), förlåtelse ("förlåt oss våra skulder liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss"), och önskan om att bli räddad från prövning och ondska ("utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda"). Bön är något som är utformat för att rikta in våra hjärtan på Guds herradöme över våra liv, och bygga upp vår inställning att vi är beroende av honom.

Bibeln är full av böner, både individuella och kollektiva. Om du läser dem ser du att bön är även ett sätt att visa Gud våra känslor – ilska, sorg, kärlek, etc. Gud får inte reda på något nytt när vi gör det. Vi lär oss att underkasta oss honom, att lita på att han är god och att han vet bäst, och att be Gud om hjälp. Jesus sa att Gud definitivt skulle ge bönesvar, men utifrån en större kontext och utifrån hans visdom. Guds svar blir kanske inte alltid det vi vill ha, men Gud känner till allting annat som pågår i människors erfarenheter och beteenden, och jobbar utifrån sin större plan. Gud kan också ge bönesvar på oväntade sätt.

Dessutom är bönerna i Bibeln inte självcentrerade. Större delen av deras innehåll handlar om att välsigna andra, eller be om att Gud ger andra nåd. Paulus tog för vana i sina brev att inkludera böner för folket han skrev till. Böner handlar inte alltid (inte ens för det mesta) om att uttrycka våra egna behov och önskningar.

Jesus bad ofta. Han följde sin egen lära om att böner ska vara ihärdiga (Kol 4:2–6; Luk 18:1–8). Jesus fick inte svar på varenda bön – vilket han accepterade eftersom det var viktigare för honom att Guds vilja skulle ske (Matt 26:36–46). Detta är viktigt att komma ihåg när det gäller bön. Jesus lärde oss att Gud skulle svara på våra böner (Luk 11:9–13), men vi kan inte förvänta oss att Gud ska svara på det sätt vi vill om vi är olydiga mot honom eller inte är i samklang med hans vilja (Jak 4:3; 1 Joh 3:22; 5:14).

Lärjungar fastar

Att fasta kan vara obekant för många läsare. I allmänhet innebär "att fasta" från någonting att *avstå* från den saken. Att fasta från mat innebär att låta bli att äta. Det är den typen av fasta vi oftast ser i Bibeln, men inte alltid. Jesus fastade (Matt 4:2). Han förutsatte att lärjungarna skulle följa hans exempel, och varnade om att de inte skulle vara hycklare när de gjorde det (Matt 6:16–18). Att fasta handlar inte om att dra till sig uppmärksamhet. Det är mellan dig och Gud.

Fasta handlar inte bara om att avstå från mat. Man kan fasta från alla möjliga saker, och på vilket sätt man vill. Jesus kom inte med ett tips på hur man går ner i vikt. Han tänkte på något helt annat när han fastade och pratade om att fasta. Bibeln innehåller många exempel på fasta, men det finns inga speciella regler. Paulus sa till exempel att gifta par kan fasta från sex för att kunna fokusera på ett böneämne (1 Kor 7:1–5).

Men varför gör man det? Paulus ord i 1 Kor 7:5 om par som kommer överens om att avstå från sex under en tid ger oss en indikation: "Håll er inte ifrån varandra annat än för en tid, om ni har enats om det för att ostört kunna ägna er åt bön och sedan vara tillsammans igen". Fasta är en andlig aktivitet som hjälper oss att fokusera på bön. Hur kan den göra det? Här är ett exempel: om du beslutar att fasta från mat under en dag kommer du att bli påmind om att be varje gång du känner dig hungrig. Fastandet fungerar som en påminnelse och hjälper dig att fokusera på orsaken till att du fastar.

Man kan också se det så här: man frågar sig vad som stör vårt fokus på bön (eller mera generellt, vår vandring med Gud). Svaret kan vara våra telefoner, tv, eller någon hobby.

Alla dessa saker kan man lägga åt sidan för en tid ("fasta" från) för att få oss att återigen tänka på Gud och bön.

Tidiga kyrkogemenskaper fastade för att kollektivt kunna fokusera på bön (Apg 13:1–3; 14:23). I Gamla testamentet var gemensam fasta även ett sätt att kollektivt visa att man var ledsen för sina synder och ångrade sig (Jer 36:6; Joel 2:12).

Lärjungar tillber

Du kanske tänker att tillbedjan är enkelt att definiera och förstå. Både ja och nej, kan man säga. Vi sätter alltför ofta likhetstecken mellan tillbedjan och det som händer under en gudstjänst, framför allt musiken. Det är inte samma sak som tillbedjan, iallafall inte så som Bibeln definierar det, även om musik och sång var en del av de kristna samlingarna (Ef 5:19; Kol 3:16). En annan benägenhet som vår kultur har är att betrakta tillbedjan som en inre mystisk känsla eller upplevelse. Det är inte heller vad tillbedjan är. Det finns ett antal passager att tänka på, men vi kan titta på två av dem:

Därför ber jag er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära er själva som ett levande och heligt offer som behagar Gud. Det skall vara er andliga gudstjänst. Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt. (Rom 12:1–2)

Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. (Joh 4:23)

Vi har redan pratat om den första när vi diskuterade hur man lever ett heligt liv. Hur tillber man Gud? Lev på samma sätt som Jesus. Anpassa dig inte efter världen – dess värderingar och dess sökande efter självtillfredsställelse. *Det* är tillbedjan. Sann tillbedjan är därför en fråga om hjärta.

Den andra passagen är intressant av ett specifikt skäl. Jesus sa till kvinnan vid källan att Gud vill att folk ska tillbe honom. Tillbedjan är därför inte något som har sitt ursprung i oss. Vi blir *inbjudna* att ge respons på Guds godhet och kärlek. Hur och var vi gör det kan variera. Vi kan göra det individuellt, med eller utan musik, under en gudstjänst eller inte. Vi kan också göra det i grupp, i gemenskap med andra troende.

När troende samlas i gemenskap "sporrar de varandra till kärlek och goda gärningar" (Heb 10:24–25). Med andra ord, de stimulerar varann till andlig tillbedjan – att efterlikna Jesus. De prisar Gud för hans godhet, kärlek, och närvaro i deras liv (Apg 2:46–47; Jak 5:13). Tillbedjan inkluderade att sjunga och spela musik (Matt 26:30; Ef 5:19; Kol 3:16), men det var också sammankopplat med att leva heligt: "... avgör vad som är väsentligt och stå rena och skuldfria på Kristi dag, fyllda av den rättfärdighet som är frukten av Jesu Kristi verk, Gud till ära och pris" (Fil 1:10–11).

Vi måste hela tiden tänka på att vår "andliga tillbedjan" av Gud är starkt knuten till hur vi lever (Rom 12:1–2). Det handlar inte om en 30 minuter lång upplevelse hemma eller i en kyrka. Det handlar om ett liv som är orienterat kring Gud och som är riktat mot honom.

Lärjungar bekänner synder och tar emot Guds förlåtelse

En av de saker som lärjungar måste få grepp om när de påbörjar sin resa med Jesus är att de kommer misslyckas med vissa saker. Ingen av oss är fri från synd som Jesus är (2 Kor 5:21; 1 Pet 2:21–22; 1 Joh 3:5), och det kan vi inte heller hoppas på att bli. Bibeln är tydlig på den punkten. Lärjungarna syndade (Mark 14:30, 68, 72). En av dem, Johannes, skrev senare i livet:

Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra, och blodet från Jesus, hans son, renar oss från all synd. Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva, och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet. Om vi säger att vi inte har syndat gör vi honom till lögnare, och hans ord finns inte i oss. (1 Joh 1:7–10)

Det är dock underbart att veta att vårt medlemskap i Guds familj inte beror på våra prestationer. Våra goda gärningar kan inte sätta Gud i skuld till oss. Han är aldrig skyldig oss evigt liv baserat på någon merit som vi tror att vi har. Våra prestationer (eller snarare bristande prestationer) fick honom inte att överge oss. Gud älskade oss ”medan vi ännu var syndare” (Rom 5:8). Följaktligen måste vi komma ihåg att eftersom frälsning inte kan vinnas genom moralisk perfektion kan det inte heller förloras genom moralisk ofullkomlighet.

Med tanke på vår ofullkomlighet måste en sann lärjunge till Jesus hålla sig fokuserad på Guds godhet och kärlek. Titta igen på passagen från Johannes brev. Den säger oss exakt vad vi ska göra när vi sviker Gud, antingen genom att göra något som inte går i linje med att efterlikna Jesus, eller genom att låta bli att göra något som *går* i linje med att vara som han är: ”Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet.”

När vi syndar och misslyckas måste vi erkänna det. Det är det bekännelse innebär. Vi får inte gömma, ursäkta, eller rationalisera våra synder. Gud vill att vi ska erkänna dem. Varför? Vi behöver ödmjuka oss. Vi måste komma ihåg att frälsning är på grund av vad någon annan – Jesus – gjorde för oss, inte för att vi förtjänar det. Genom bekännelse bekräftar vi att vi är Guds barn tack vare Jesus. Vi kan vara säkra på att vår synd inte kommer att separera oss från Gud, vi kommer inte att sparkas ut ur familjen (Rom 8:31–39). Gud visste redan innan vi tog till oss evangeliet att vi var bristfälliga. Det överraskar honom inte. Det förändrar inte hans känslor för oss.

En uppenbar fråga blir då: varför spelar det någon roll om vi syndar? Nya testamentets lärjungar stötte på den inställningen hos folk. Aposteln Paulus tog upp det i sitt brev till de kristna i Rom:

Vad innebär nu detta? Skall vi stanna kvar i synden för att nåden skall bli större? Naturligtvis inte. Vi som har dött bort från synden, hur skall vi kunna leva vidare i den? ... Synden skall alltså inte få härska i er dödliga kropp, så att ni lyder dess begär. Låt inte synden bruka era lemmar som redskap för orättfärdigheten, utan låt Gud bruka er, ni som ju har återvänt till livet från döden; låt honom använda era lemmar som redskap för rättfärdigheten. Synden skall inte vara herre över er; ni står inte under lagen utan under nåden. Hur är det då: skall vi synda eftersom vi inte står under lagen utan under nåden? Naturligtvis inte. Ni vet ju att om ni gör er till slavar under någon och lyder honom, då är ni slavar under den ni lyder, antingen under synden, vilket för till döden, eller under den lydning som för till rättfärdighet. (Rom 6:1–2, 12–16)

Lägg märke till att Bibeln inte säger: "Gud förbjude, synda inte för då kommer Gud inte att älska er längre!" Oron handlar istället om att folk ska återvända till självdestruktivitetsens bojor. Å ena sidan kommer vi att synda, men å andra sidan ska vi undvika att synda. Denna inre kamp kände aposteln Paulus till mycket väl (Rom 7:7–25), men han var ändå en fantastisk följare av Jesus. Nya testamentet varnar oss ofta om att det pågår ett krig inom oss. Våra hjärtan vill följa Jesus, men vårt ofullkomliga ego vill ha självtillfredsställelse och vill bestämma hur vi ska leva (1 Pet 2:11; Jak 4:1).

När vi försöker följa Jesus är det en god idé att "reda ut saker på en gång" med Gud. Tanken är att när vi misslyckas ska vi vara snabba med att bekänna det och tacka Gud för hans förlåtelse. Vi bör minnas vad våra synder kostade Jesus. Vi bör fortsätta att följa honom med lojal kärlek, och vara tacksamma för att han dog på korset "medan vi ännu var syndare" (Rom 5:8) så att vi kunde bli hans bröder och systrar.

Lärjungar studerar Bibeln

I den tidiga kyrkan lyssnade de troende på apostlarnas undervisning och studerade skrifterna. Paulus och andra missionerande apostlar gjorde likadant när de startade kyrkor på andra ställen (Apg 2:42; 4:2; 5:42; 17:10–11; 18:11; 20:20). Detta var det vanligaste sättet att lära sig Bibeln på Nya testamentets tid, för de flesta hade inte egna kopior av Bibeln. Dessutom kunde många troende inte läsa. Även om vi befinner oss i en läskunnig kultur och har tillgång till Bibeln kan vi ha nytta av att lära oss i grupp.

Att lära sig om Guds ord är nödvändigt för att följa Jesus. Hur ska vi annars lära oss om synd (beteenden och attityder som vi ska undvika), och ett andligt leverne (hur vi bör bete oss)? Skriften säger: "ni skall lägga av er den gamla människan, som går under, bedragen av sina begär. Se till att ni förnyas i ande och förstånd och att ni klär er i den nya människan, som har skapats efter Guds bild, med den rättfärdighet och den helighet som hör sanningen till" (Ef 4:22–24). När vi kommer med i Guds familj genom tro på evangeliet bor Anden i oss (1 Kor 3:16–17; 6:19–20; 2 Kor 6:16; Ef 2:22) och hjälper oss att leva liv som bär frukt:

Men om anden får styra er står ni inte längre under lagen. Vad köttet ger är lätt att se: otukt, orenhet, liderlighet, avguderi, trolldom, fiendskap, strider, ofördragsamhet, vrede, intriger, splittringar, kätterier, maktkamp, dryckenskap, utsvävningar och annat av samma slag. Än en gång varnar jag er: de som gör sig skyldiga till sådant skall inte få del i Guds rike. Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant vänder sig inte lagen. De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär. (Gal 5:18–24)

Lärjungar studerar och lever ut Guds ord i sina liv. Det var så Jesus visade att han älskade Gud – han följde Guds vilja. Gemenskap är en stor hjälp när man ska göra detta. I en gemenskap kommer vi i kontakt med mogna troende som har följt Jesus i många år. Vi kan få reda på hur deras liv förändrades när de lärde sig att "lägga av sig den gamla människan och klä sig i den nya" (Ef 4:22–24). Vi kan gå till dem för att få uppmuntran när vi kämpar med att försöka vara som Jesus. De kan påminna oss om Guds kärlek och förlåtelse. De förstår oss, eftersom alla kristna kämpar med att vända sig bort från synd och göra det som är rätt (1 Joh 1:5–10). Till och med apostlarna kämpade med att hålla sig ifrån synd och att göra det rätta (Rom 7:7–25; Gal 2:11–14). Gemenskap innebär ansvarsskyldighet, empati, och uppmuntran när vi försöker leva efter Jesus exempel.

Lärjungar lider

Den här faktorn kanske överraskar dig, men den är tydlig i Nya testamentet. Jesus sa till sina lärjungar:

Om världen hatar er, kom då ihåg att den har hatat mig före er. Om ni tillhörde världen skulle världen älska er som sina egna. Men nu tillhör ni inte världen, utan jag har kallat er ut ur världen, och därför hatar världen er. Kom ihåg vad jag har sagt er: tjänaren är inte förmer än sin herre. Har de förföljt mig kommer de också att förfölja er. (Joh 15:18–20)

Det är här den lojala tron verkligen sätts på prov. Det är en sak att lära sig att man behöver förändra sitt sätt att leva. Det är en helt annan sak att *lida* för att man följer Jesus. Apostlarna led för att de följde Jesus (Apg 5:41; 9:16; 21:13; 2 Kor 11:22–29). Att hålla fast vid sin tro är ett återkommande tema genom hela Nya testamentet (Rom 8:17–18; 2 Kor 1:3–7; Fil 1:27–30; 1 Pet 3:13–17). Petrus, en av de ursprungliga tolv lärjungarna, hade sett Jesus lida och bli fängslad för sin tro (Apg 12:1–19). Han skrev till troende som hade blivit tvångsförflyttade och utspridda genom förföljelse:

Vad är det för berömvärt i att tåligt ta emot hugg och slag när ni har felat? Men om ni står ut med att misshandlas när ni har gjort rätt, då är det något stort i Guds ögon. Det är vad ni har kallats till, ty också Kristus led, för er skull, och gav er ett exempel för att ni skall följa i hans fotspår. Han begick inte någon synd, och svek fanns inte i hans mun. Han svarade inte med skymford när han skymfades. Han svarade inte med hotelser när han fick lida. Han överlät sin sak åt honom som dömer rättvist. (1 Pet 2:20–23)

Att uthärda lidande gör att vi kommer ihåg att evangeliet inte utlovar sorglöshet i det här livet, men det utlovar en evig plats i Guds familj i livet efter detta. Den här världen är inte vårt riktiga hem.

Lärjungar skapar fler lärjungar

Att älska Gud, vår nästa, och varandra är den viktigaste aspekten av att vara en lärjunge. Men den viktigaste uppgiften lärjungar har är att göra andra till lärjungar. Detta var den uppgift Jesus gav sina följare precis innan han uppsteg till Himlen. Det är därför det kallas Missionsbefallningen:

Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut." (Matt 28:18–20)

"Gör alla folk till lärjungar". Det var en viktig del av Bibelns berättelse. De övernaturliga makter som hade förslavat nationerna hade blivit fråntagna sin auktoritet. Gud vill att hans barn, hans kompanjoner – lärjungar till hans Son, Jesus – ska sprida evangeliets goda nyheter överallt. Gud vill ha så många människor som möjligt i sin familj. Vår uppgift är att berätta de goda nyheterna, leva ut evangeliet så att folk ser det, och föra in dem i Guds familj – och lära dem att göra detsamma.

Hur gör vi det? Vi berättar om vår tro – hur vi började tro på evangeliet. Det är förvånansvärt enkelt.

Berätta till att börja med om ditt liv före du trodde på evangeliet och tog emot Guds förlåtelse genom Jesus. Folk tycker om att höra berättelser, speciellt de som handlar om andra människor. Varför? Det finns alltid saker i en persons berättelse som har beröringspunkter med vår egen berättelse. När du berättar för någon om ditt liv före du förstod evangeliet kommer alltid någon detalj i ditt liv vara bekant för personen du pratar med – och kanske kommer de känna en koppling till mycket i din berättelse.

Berätta sedan om varför det var en vändpunkt för dig att höra och tro på evangeliet. Detta har oftast något att göra med förlåtelse för våra synder. Det är underbart att veta att trots de saker vi har gjort mot oss själva och andra så älskar Gud oss ändå, och han vill ha oss så mycket att han erbjuder oss frälsning. Sedan berättar du om att Gud sände Jesus så att vi kan bli förlåtna och få evigt liv med honom – det som Gud har velat ända från början.

En tredje sak du kan berätta om är hur din tro på evangeliet och förlåtelsen har påverkat ditt liv. Berätta om hur det känns att ha Guds förlåtelse, kärlek, och löfte om evigt liv. Berätta om hur det har förändrat din syn på vem du är och varför du är här. Berätta att du har förändrats av att ta emot evangeliet.

Vissa människor vill kanske se bevis på att ditt hjärta har förändrats. Det är helt normalt – och det är ett tillfälle att efterlikna Jesus. Detta är en av de viktiga anledningarna att leva ett heligt liv. Jesus älskade och tjänade människor. Folk vill bli älskade, de letar efter äkthet i andra människor. Det är kraftfullt att ge folk samma typ av respons som Jesus hade gjort. Det kommer de att märka. De vet när någon älskar dem eller inte. De ser när du sätter dem före dig själv för evangeliets budskaps skull. Alla trodde inte på Jesus. Alla kommer inte tro på evangeliet när du delar det med dem och behandlar dem som Jesus hade gjort. Men *många* kommer att göra det.

Viktiga namn och termer (ordlista)

Vissa uttryck som har förklarats under bokens gång har inte tagits med i denna lista.

Abraham – Mannen som Gud valde ut att vara förfader till folket som skulle bli kända som israeliter eller judar.

Adam och Eva – De två första människorna (en man och en kvinna) som Gud skapade.

Andlig krigsföring – Kampen mot synd och fientliga övernaturliga makter som motarbetar Missionsbefallningen. Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Apostel – Ett grekiskt ord som betyder "utsänd". Det finns olika sorters apostlar i Nya testamentet.

Apostlagärningarna – En bok i Nya testamentet som berättar om den tidiga kyrkans historia.

Assyrier – Historiska fiender till Israel från norra Mesopotamien.

Babel – Den forntida staden Babylon, belägen i södra Mesopotamien (nutida Irak).

Babylonier – Historiska fiender till Israel från södra Mesopotamien.

Bibeln – En samling av 66 forntida heliga böcker, skrivna av män som var vägleda genom Guds försyn. De första 39 böckerna är kända som Gamla testamentet, följt av 27 böcker som kallas Nya testamentet.

David – Israels andra kung, som Gud lovade en evig dynasti. Messias skulle komma från hans ätt.

Demoralisering – En term som är relaterad till ondska och synd, fast den ofta syftar på hur omfattande och frekventa onda tankar och beteenden är.

Deuteronomium – Det latinska namnet på Femte Moseboken.

Djävulen – Ett annat namn för Satan eller Ormen. Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Edens lustgård – Platsen i Guds ursprungliga skapelse där Adam och Eva bodde. Gud var också närvarande i Eden.

Evangeliet – Budskapet om frälsning genom Jesus Kristus.

Evangelisation – Uppgiften att sprida evangeliets budskap på olika sätt.

Éxodus – Det latinska namnet på Andra Moseboken.

Frälsning – När någon som tror på evangeliet blir befriad från sin separation från Gud som beror på synd. När man blir frälst får man sina synder förlåtna genom att tro på evangeliets budskap. Frälsning gör att en troende återigen blir en del av Guds familj.

Förbund – En överenskommelse mellan två parter. I Bibeln sluter Gud förbund med mänskligheten där han ger löften och välsignelser till dem. Förbund kan antingen innehålla villkor eller inte.

Förlovade landet, det – Ett uttryck som används om geografiska Israel, platsen där Abrahams ättlingar skulle bosätta sig enligt Guds löfte. Innan det var bebott av israeliter kallades detta land Kanaan i Gamla testamentet.

Gamla testamentet – De första 39 böckerna i Bibeln. Deras innehåll är kronologiskt före Jesu födelse.

Génesis – Det latinska namnet på Första Moseboken.

Gud – När det här uttrycket är i singular och versaliserat syftar det på den unika, ultimata, och ojämförbara övernaturliga varelse som skapade allt som existerar och som älskar mänskligheten.

Gudom – Treenigheten; de tre personer (Fadern, Sonen, Den Helige Ande) som utgör den enda ojämförbara Guden.

Guds Ande – Ett annat namn för Den Helige Ande.

Guds / Kristus / Jesus Kungarike – Guds styre på jorden genom Kristus. Nya testamentet presenterar detta kungarike som nuvarande och pågående, men i väntan på sin slutliga fullbordning.

Guds söner – I Gamla testamentet är detta övernaturliga varelser som antingen är i Guds tjänst eller gjorde uppror mot Gud. Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Hebré – Ett annat uttryck för "israelit".

Hebreiska – Språket som Gamla testamentet ursprungligen skrevs på.

Hedning – Ett uttryck som beskriver alla som inte är etniska israeliter; m a o "icke-israelit".

Helige Ande, Den – Guds Ande, en person som är av samma väsen som Gud.

Isak – Abrahams son som föddes av Sara.

Israel – (1) Det nya namn som Abrahams sonson Jakob fick; (2) Den Gammatestamentliga nation som Gud startade upp genom Abraham och Sara.

Israeliter – Personer av Abrahams ätt; medlemmar av nationen Israel.

Jakob – Isaks son, och därmed Abrahams sonson. Hans namn ändrades senare till "Israel".

Jesus – Guds Son som föddes av Jungfru Maria, men som även var Gud helt och hållet. Gud blev människa i form av Jesus för att genomföra Guds plan för mänsklighetens frälsning från synd.

Judar – Ett annat ord för "israeliter", folket som härstammade från Abraham. I forntiden använde utlänningar detta uttryck om de två återstående israeliska stammar som sattes i landsflykt.

Kors – Redskapet som användes för att avrätta Jesus. Det romerska korset var en upprätt påle med en s k tvärså där offren blev fastbundna eller fastspikade, och lämnade att kvävas efter de hade blivit torterade. I Nya testamentet syftar "korset" även på platsen där alla synder blev betalda och frälsning säkerställdes för alla som tror på evangeliet.

Kristus – Ett grekiskt ord som betyder "den smorde"; det motsvarar ordet "Messias" och är en titel för Jesus.

Levíticus – Det latinska namnet på Tredje Moseboken.

Lärjunge – Någon som följer Jesus genom att efterlikna hans liv och följa hans läror.

Messias – Ett hebreiskt ord som betyder "den smorde". Det syftar på den ultimata kung från Davids ätt som skulle åstadkomma frälsning från synd och befria Guds folk från deras fiender. I Bibelns berättelse var det Jesus som var Messias. Den grekiska motsvarigheten till detta hebreiska ord är "Kristus". Alltså är "Jesus Kristus" samma sak som "Jesus, Messias".

Missionsbefallningen – Uppdraget som Jesus gav sina följare: att sprida evangeliet och skapa lärjungar över hela världen.

Mose – En israelit född under Israels fångenskap i Egypten som Gud utvalde till att leda Israel ut ur det slaveriet.

Mörkrets makter – Alla övernaturliga varelser som sätter sig emot Guds plan för sin värld och sin mänskliga familj. Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Noa – Mannen som Gud betraktade som rättfärdig vid tiden för syndafloden. Gud instruerade Noa att bygga en ark (ett stort skepp) för att rädda sig själv, sin familj, och djurlivet från den stora översvämningen.

Númeri – Det latinska namnet på Fjärde Moseboken.

Nya testamentet – De 27 böcker som kommer efter Gamla testamentet. De handlar om Jesu liv och gärning, den tidiga kyrkans historia, och spridandet av kristendomen under det första århundradet e.kr.

Nåd – När Gud erbjuder oss eller ger oss något vi inte förtjänar; Guds godhet; när Gud låter bli att ge oss det straff vi förtjänar.

Ondska – Allt Gud betraktar som moraliskt eller etiskt dåligt, skadligt, och anstötligt för honom eller för hans skapelse.

Ormen – Adams och Evas fiende i Edens lustgård. Senare kallar Bibeln ormen för "Djävulen" och "Satan". Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Paulus – En Jesu apostel vars förkunnelseuppdrag var fokuserat på hedningar (icke-israeliter).

Petrus – En av Jesus ursprungliga tolv lärjungar.

Salomo – En av Davids söner. Salomo ärvde tronen efter Davids död.

Sara – Abrahams fru som Gud gjorde havande genom ett övernaturligt ingripande.

Satan – Ett namn för ormen i Eden som förledde Adam och Eva. Satan var den första övernaturliga varelsen i Guds skapelse som gjorde uppror mot Gud. Satan är Guds ärkefiende i Nya testamentet. Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Saul – Israels första kung.

Sinai – Berget där Gud kallade Mose till att befria Israel från Egypten, och platsen där Gud gav Israel de Tio budorden.

Sonen – I Bibeln syftar "Sonen" (versaliserat) på den andra personen i Treenigheten, som blev människa i Jesus.

Synd – Alla gärningar och benägenheter som gör uppror mot, eller motsäger, Guds standard för rättfärdighet, moral, och etik.

Syndafallet – Adams och Evas synd i Eden, och dess efterföljande konsekvenser.

Syndernas förlåtelse – När Gud benådar någon för deras överträdelser och missgärningar mot honom. När Gud förlåter nollställs alla skulder till honom. Relaterade koncept är bl a "nåd" och "frälsning".

Tio budorden, de – De ursprungliga tio moraliska lagar som Gud gav till israeliterna efter uttåget ur Egypten.

Treenigheten – Gudomens tre personer; den bibliska läran om att Gud är en, men har en evig existens i tre personer.

Tro – Tillit till någon eller något.

Troende – Någon som tar emot (har tilltro till) evangeliet.

Uppstigande – När Jesus återvände till himlen efter sin uppståndelse.

Uppståndelse – (1) Generellt, att besegra döden genom nytt liv efter döden; (2) I Nya testamentet syftar det på att Jesus fysiskt uppstod från de döda tre dagar efter att han hade blivit avrättad på korset, eller på alla troendes framtida uppståndelse till evigt liv på en ny Jord.

Uttåget – Ett uttryck som beskriver den forntida nationen Israels flykt från slaveriet i Egypten.

Änglar – Övernaturliga varelser som tjänar Gud och hjälper de som tror på Jesus. De ursprungliga Hebreiska och Grekiska orden som översätts "ängel" i svenska Biblar betyder "budbärare". Därför är ordet "ängel" en arbetsbeskrivning – på en medlem av Guds himmelska rike som kommer med meddelanden till folk från Gud. Se "Sammanfattning av övernaturliga termer" för mer detaljer.

Övernaturligt – Ett uttryck som syftar på sånt som transcenderar eller går utanför den naturliga (fysiska, materiella) världen. En "övernaturlig varelse" är en andevarelse som är oförkroppsligad till sin natur.

Sammanfattning av övernaturliga termer

Bibeln ger oss ett antal olika uttryck för de varelser som bebor andevärlden. Den kristna traditionen har ofta sammanslagit dessa uttryck, vilket har skapat förvirring. Jag har ägnat en stor del av min akademiska karriär åt dessa saker, och jag vill inbjuda alla som är intresserade av ämnen såsom änglar, Satan, och onda andar att läsa dessa böcker (i den här ordningen):

- *Supernatural: What the Bible Teaches About the Unseen World and Why it Matters*
- *The Unseen Realm: Recovering the Supernatural Worldview of the Bible*
- *Angels: What the Bible Really Says About God's Heavenly Host*
- *Demons: What the Bible Really Says About the Powers of Darkness*

Den första av dessa böcker är som denna – den är inte gjord som en akademisk diskussion [även den finns att läsa på svenska på miqlat.org övers.anm]. De andra tre böckerna är av akademisk natur (mycket fotnoter och detaljer). Det finns tusentals referenser tagna från akademiskt material som stödjer innehållet i dessa böcker.

Just nu kan det vara bra att repetera eller summera den övernaturliga värld som jag refererar till i vår presentation av Bibelns berättelse.

Bibeln lär ut att det finns en osynlig värld – en värld av andevarelser. Dessa varelser har inga kroppar rent naturligt, men de kan anta fysisk skepnad. Andevärlden är "övernaturlig" – den är en värld som är av annan natur än den fysiska världen, den går bortom den naturliga världen.

Gud är en medlem av andevärlden, men han är överordnad den eftersom han är dess skapare. Endast Gud är oskapad och evig. Han skapade alla andra andevarelser som bebor andevärlden, precis som han skapade allt liv i den värld vi känner till (dvs den fysiska, materiella världen).

Bibeln använder ett antal olika uttryck för att beskriva andevärldens medlemmar (t ex Rom 8:38; 1 Pet 3:22). Jag har presenterat vissa av uttrycken i den här boken. Vissa av dessa uttryck är arbetsbeskrivningar – sätt att beskriva vad en viss andevarelse *gör*. "Ängel" är ett exempel på det. Ordet betyder "budbärare". I Nya testamentets grekisk-romerska kultur blev "änglar" ett uttryck för alla medlemmar av den himmelska härskaran som inte hade gjort uppror mot Gud. Uttrycket "demon" blev en etikett på alla som gjorde uppror, trots att "demon" kunde betyda ett antal olika saker i den forntida världen.

Beskrivningen "Guds söner" är en familjeterm som påminner oss om att Gud är alla andevarelser Fader (skapare). Uttrycket betyder dock mer än så. Jag diskuterar frasen utförligt i *Supernatural* och *The Unseen Realm*. "Guds söner" syftar på en hög rang i Guds "arbetsstyrka". Uttrycket är taget från hur man beskrev när kungabarn i den antika världen mottog höga ansvarspositioner. I Bibelns berättelse fick "Guds söner" uppdraget att styra över nationerna som Gud hade dömt vid Babel – ett jobb som var viktigare än att bara leverera meddelanden (som var "änglarnas" uppgift).

Från början var alla medlemmar av andevärlden lojala mot Gud. Det förändrades dock. Som vi kan läsa om i den här boken gav Gud sina egenskaper till medlemmarna av andevärlden när han skapade dem. En av dessa egenskaper var fri vilja. Vissa av andevärldens medlemmar använde sin frihet till att göra uppror mot Guds önskingar och Guds mänskliga familj. Alla andevarelser som gör uppror mot Gud och hans folk är "mörkrets makter". Likväl gör Bibeln skillnad på Guds olika andliga fiender under berättelsen om Guds önskan att ha en mänsklig familj.

Bibeln berättar om tre sådana uppror. Det första ägde rum i Edens lustgård. En av andevärldens medlemmar ville underminera Guds önskan om att ha en mänsklig familj. I Bibelberättelsen kom den personen till Eva i form av en orm och lurade henne. Senare i Bibeln används namn som "Satan" (som betyder "motståndare") och "Djävulen" (som betyder "förtalare") om denna ursprungliga rebell.

Senare i Bibelns berättelse gjorde Guds himmelska söner uppror. De överträdde gränsen mellan andevärlden och den fysiska världen. Judas korta bok beskriver deras synd som att de "inte slog vakt om sin höga ställning utan övergav sin rätta hemvist" (Jud 1:6). Kyrkotraditionen kom så småningom att (oprecist) kalla dessa rebelliska gudasöner "fallna änglar" för att beskriva deras "fall" från helighet, eller "demoner" för att beteckna deras ondska. Detta trots det faktum att Gamla testamentet aldrig använder orden "änglar" eller "demoner" om rebellerna i 1 Mos 6:1–4.

Slutligen, "Guds söner" som blev tilldelade nationerna efter Babels torn-händelsen blev korrupta någonstans under sina uppdrag. Psaltaren 82 handlar om deras dom. Dessa territoriella väsen är grunden för de övernaturliga "prinsar" som associeras med nationer i Daniel 10, såväl som de "härskare", "makter", "herrar", och "furstar" som Paulus skrev om i diverse passager (t ex Ef 6:11–12). Alla dessa uttryck beskriver geografiskt styre, så därför passar de till att beskriva situationen som uppstod efter Babel i den bibliska berättelsen.